

LIGJ

Nr.9263, date 29.7.2004

PER RATIFIKIMIN E "KONVENTES SE STOKHOLMIT "PER NDOTESIT ORGANIKE TE QENDRUESHEM""

Ne mbështetje te neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 te Kushtetutës, me propozimin e Këshillit te Ministrave,

KUVENDI

I REPUBLIKES SE SHQIPERISE

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet "Konventa e Stokholmit "Për ndotësit organike te qëndrueshëm"".

Neni 2

Ky ligj hyn ne fuqi 15 dite pas botimit ne Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4292, date 2.8.2004 te Presidentit te Republikës se Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA E STOKHOLMIT MBI NDOTESIT ORGANIKE TE QENDRUESHEM

A. Hyrje

Palët ne ketë Konvente,

Duke ditur se ndotësit organike te qëndrueshëm kane veti toksike, i rezistojnë degradimit, akumulohen biologjikisht dhe transportohen përmes ajrit, ujit dhe specieve shtegtare, neper kufijtë ndërkombëtare dhe depozitohen larg nga vendi qe i çliron ata, kur akumulohen ne ekosistemet tokësore dhe ujore,

te ndërgjegjshëm për problemet shëndetësore, veçanërisht ne vendet ne zhvillim, qe rezultojnë nga ekspozimi lokal ndaj ndotësve organike, te qëndrueshëm, veçanërisht ndikimet te gratë dhe, përmes tyre, te brezat e ardhshëm,

duke pranuar se ekosistemet arktike dhe komunitetet vendase janë veçanërisht ne rrezik për shkak te shtimit biologjik te ndotësve organik te qëndrueshëm dhe se infektimi i ushqimeve te tyre tradicionale është një çështje e shëndetit publik,

te ndërgjegjshëm për nevojën e një veprimi global mbi ndotësit organike, te qëndrueshëm, duke mbajtur nder mend vendimin 19/13 C te 7 shkurtit 1997 te Këshillit Drejtues te

Programit për Mjedisin te Kombeve te Bashkuara për te filluar veprimin ndërkombëtar për ruajtjen e shëndetit te njerëzve dhe mjedisin nëpërmjet masave te cilat do te reduktojnë dhe eliminojnë përhapjet dhe shkarkimet e ndotësve organike te qëndrueshëm,

duke rikujtuar nenet përkatëse te konventave ndërkombëtare ne lidhje me mjedisin, veçanërisht Konventën e Roterdamit mbi procedurën e miratimit te njoftuar paraprakisht për kimikate dhe pesticide te rrezikshme te caktuara ne tregtinë ndërkombëtare dhe Konventën e Baselit mbi kontrollin e lëvizjeve ndërkufitare te mbeturinave te rrezikshme dhe asgjësimin e tyre, duke përfshirë edhe marrëveshjet rajonale te zhvilluara brenda kuadrit te nenit 11 te saj,

duke rikujtuar gjithashtu nenet përkatëse te Deklaratës se Rio de Zhanejros mbi Mjedisin

dhe Zhvillimin dhe Axhenden 21,

duke pranuar se masat paraprake janë shqetësim i te gjitha palëve dhe mishërohen brenda

Konventës,

duke ditur se kjo Konvente dhe marrëveshje te tjera ndërkombëtare ne fushën e tregtisë dhe

te mjedisit mbështesin njëra-tjetrën ne mënyre reciproke,

duke riafirmuar se ne përputhje me Kartën e Kombeve te Bashkuara parimet e ligjit ndërkombëtar, shtetet kane te drejtën e tyre sovrane për te shfrytëzuar burimet e veta ne zbatim te politikave te veta te mjedisit dhe te zhvillimit dhe përgjegjësinë për te garantuar se aktivitetet brenda juridiksionit ose nen kontrollin e tyre nuk i shkaktojnë dëme mjedisit te shteteve te tjera ose te zonave përtej kufijve te juridiksionit kombëtar,

duke marre parasysh rrethanat dhe kërkesat e veçanta te vendeve ne zhvillim, ne veçanti te atyre me pak te zhvilluar midis tyre dhe te vendeve me ekonomi ne tranzicion, veçanërisht nevoja për te forcuar

kapacitetet e tyre kombëtare për administrimin e kimikateve, duke përfshirë transferimin e teknologjisë, sigurimin e asistencës financiare dhe teknike dhe nxitjen e bashkëpunimit midis Palëve,

duke pasur parasysh Programin e Veprimit për Zhvillim të Qëndrueshëm të shteteve të vegjël në zhvillim, të adoptuar në Barbados më 6 maj 1994,

duke vënë në dukje kapacitetet respektive të vendeve të zhvilluara dhe atyre në zhvillim, si dhe përgjegjësitë e përbashkëta, por të diferencuara të shteteve, siç përcaktohet në parimin 7 të Deklaratës së Rio mbi Mjedisin dhe Zhvillimin,

duke e ditur kontributin e rëndësishëm që mund të japin sektori privat dhe organizatat joqeveritare në reduktimin dhe eliminimin e përhapjes dhe shkarkimit të ndotësve organikë të qëndrueshëm,

duke nënvizuar rëndësinë që ka marrja e përgjegjësisë nga prodhuesit e ndotësve organikë të qëndrueshëm për reduktimin e efekteve të kundërta të shkaktuara nga produktet e tyre dhe për t'i dhënë informacion përdoruesve, qeverive dhe publikut mbi vetitë e rrezikshme të atyre kimikateve,

të ndërgjegjshëm për nevojën e marrjes së masave për të parandaluar efektet e kundërta të

shkaktuar nga ndotësit organikë të qëndrueshëm në të gjitha fazat e jetëgjatësisë së tyre,

duke riafirmuar parimin 16 të Deklaratës së Rio mbi mjedisin dhe zhvillimin, i cili

përcakton se autoritetet kombëtare duhet të përpiqen të nxisin mbulimin e kostos për mjedisin brenda vendit dhe përdorimin e instrumenteve ekonomike, duke pasur parasysh metodën që subjekti që shkakton ndotjen, në parim, duhet të përballojë koston e ndotjes, në lidhje me interesin publik dhe pa shtrembëruar tregtinë dhe investimet ndërkombëtare,

duke inkurajuar palët, që nuk kanë skema rregulluese dhe vlerësimi për pesticidet dhe kimikatet, të zhvillojnë skema të tilla,

duke ditur rëndësinë e zhvillimit dhe të përdorimit të proceseve dhe kimikateve ambientalisht

të shëndosha,

të vendosur për të mbrojtur shëndetin e njeriut dhe mjedisin nga ndikimet e dëmshme të

ndotësve organikë të qëndrueshëm,

kane rënë dakord si më poshtë:

B. Objektivi

Duke pasur parasysh metodën e masave paraprake të përcaktuara në parimin 15 të Deklaratës së Rio mbi mjedisin dhe zhvillimin, objektivi i kësaj Konvente është të mbroje shëndetin

e njeriut dhe mjedisin nga ndotësit organikë të qëndrueshëm.

C. Përkufizime

Për qëllimet e kësaj Konvente:

a) "Pale" do të thotë shtet ose organizate rajonale e integritit ekonomik që ka parapëlqyer të lidhet me këtë Konventë dhe për të cilën Konventa është në fuqi.

b) "Organizate rajonale e integritit ekonomik" do të thotë një organizatë e përbërë nga shtete sovraane të një rajoni të dhënë, të cilës shtetet anëtare të saj i kanë dhënë kompetencë në lidhje me çështjet që rregullohen nga kjo Konventë dhe që është autorizuar si duhet, në përputhje me procedurat e brendshme të saj, për të nënshkruar, ratifikuar, pranuar, aprovuar dhe për t'u bashkuar me këtë Konventë.

c) "Palët prezente dhe votimi" do të thotë palët e pranishme dhe që hedhin një votë pro ose kundër.

D. Masat për të reduktuar ose eliminuar shkarkimin e ndotësve organike të qëndrueshëm Prodhimi i paramenduar dhe përdorimi

1. Çdo pale:

a) do të ndalojë ose marrë masa ligjore dhe administrative të nevojshme për të eliminuar:

i) prodhimin dhe përdorimin e kimikateve të listës në shtojcën A, duke iu nënshtruar kushteve të kësaj shtojce dhe

ii) importimin dhe eksportimin e kimikateve të listës në shtojcën A, në përputhje me kushtet e paragrafit 1 bis të nenit D;

b) do të kufizojë prodhimin dhe përdorimin e kimikateve të listës B, në përputhje me kushtet në atë shtojcë.

1 bis. Çdo pale duhet të marrë masa për të siguruar:

a) që një kimikat i listës në shtojcën A ose B të importohet vetëm:

i) me qëllim asgjësimin ambientalisht të pastër të tyre ose

ii) për një përdorim ose qëllim, i cili lejohet për atë Pale sipas shtojcës A ose B;

b) që një kimikat i listës në shtojcën A, për çdo prodhim ose përdorim të te cilit një përjashtim i veçantë është në fuqi, ose një kimikat i listës në shtojcën B për çdo prodhim ose përdorim të te cilit një përjashtim i veçantë ose qëllim i pranueshëm është në fuqi, duke marrë parasysh kushtet përkatëse në instrumentet ekzistuese të pranimit të njoftuara paraprakisht, eksportohet vetëm:

i) me qëllim asgjësimin ambientalisht të pastër të tyre;

ii) të një pale, e cila lejohet të përdorë atë kimikat sipas shtojcës A ose shtojcës B; ose

iii) të një shteti jo pale i kësaj Konvente, i cili ka paraqitur një certifikatë vjetore të pala eksportuese. Një certifikatë e tillë duhet të specifikojë përdorimin e paramenduar të kimikatit dhe të përfshijë një deklaratë se, lidhur me atë kimikat, shteti importues angazhohet:

a) të mbrojë shëndetin e njerëzve dhe mjedisin, duke marrë masat e nevojshme për të minimizuar ose parandaluar shkarkimin e ndotësve;

b) të veprojë në përputhje me kushtet e paragrafit 4 të nenit D; dhe

c. të veprojë në përputhje, kur është e përshtatshme, me kushtet e paragrafit 2 pjesa II-të

shtojcës B.

Certifikimi do të përfshijë gjithashtu çdo dokumentacion mbështetës përkatës, si legjislacioni, instrumentet rregulluese ose direktivat administrative dhe politike. Pala eksportuese do të transmetojë certifikimin të sekretariatit brenda gjashtë ditëve pas marrjes.

c) Që një kimikat i listës në shtojcën A, për çdo prodhim ose përdorim të cilit nuk ka me përjashtim të veçante në fuqi për çdo pale, nuk eksportohet nga ajo Pale veçse për qëllime të asgjësimit ambientalisht të pastër.

d) Për qëllimet e këtij paragrafi, termi "Shtet jo Pale në këtë Konventë" do të përfshijë, lidhur me një kimikat të veçante, një shtet ose organizatë rajonale e integritit ekonomik, që nuk ka rënë dakord të lidhet me Konventën lidhur me atë kimikat.

2 bis. Çdo pale që ka një ose më shumë skema rregulluese dhe vlerësimi për pesticidet ose kimikatet e reja industriale, do të marrë masa me qëllim parandalimin e prodhimit dhe të përdorimit të pesticideve të reja dhe kimikateve industriale të reja të cilat, duke marrë në konsideratë kriteret e paragrafit 1 të shtojcës D, shfaqin karakteristikat e ndotësve organike të qëndrueshëm.

2 ter çdo pale që ka një ose më shumë skema rregulluese dhe vlerësimi për pesticidet ose kimikatet e reja industriale, kur është e përshtatshme, do të marrë në konsideratë kriteret e paragrafit 1 të shtojcës D kur bëhen vlerësimet e pesticideve ose kimikateve industriale aktualisht në përdorim.

5. Me përjashtim të rasteve kur përcaktohet ndryshe në këtë Konventë, paragrafët 1 dhe 1 bis nuk aplikohen për sasinë e kimikateve që përdoren për punë kërkimore në shkallë laboratoriale ose si standard referimi.

6. Çdo pale që ka një përjashtim të veçante në përputhje me shtojcën A ose një përjashtim të veçante a një qëllim të pranueshëm në përputhje me shtojcën B, do të marrë masa përkatëse për të siguruar që çdo prodhim ose përdorim, sipas çdo përjashtimi ose qëllimi, kryhet në një mënyrë që parandalon ose minimizon ekspozimin e njeriut dhe shkarkimin në mjedis. Për përdorimet e përjashtuara ose qëllimet e

pranueshme qe përfshijnë shkarkimin e paramenduar ne mjedis, sipas kushteve te përdorimit normal, një shkarkim i tille do te jete ne shkallen minimale te nevojshme, duke marre parasysh çdo standard dhe direktive te zbatueshme.

Prodhimi jo i paramenduar

Çdo Pale, minimalisht, do te marre masat e mëposhtme për te reduktuar shkarkimet e përgjithshme qe rrjedhin nga burimet antropogjenë te çdo kimikati te listës ne shtojcën C, me qellim vazhdimin e minimizimit dhe, kur është e mundshme, eliminimin përfundimtar te tyre:

a) Te zhvilloje një plan veprimi ose, kur është e përshtatshme, një plan veprimi rajonal ose nenrajonal brenda dy viteve nga data e hyrjes ne fuqi te kësaj Konvente për te, dhe me pas ta zbatoje si pjese te planit te zbatimit te specifikuar ne nenin qe shërben për te identifikuar, karakterizuar dhe adresuar shkarkimin e kimikateve te listës ne shtojcën C dhe për te lehtësuar zbatimin e pikave (b) deri (e). Plani i veprimit do te përfshijë elementet e mëposhtme:

i) Një vlerësim i shkarkimeve aktuale dhe te projektuara, duke përfshirë zhvillimin dhe ruajtjen e inventarëve te burimeve dhe vlerësimet e shkarkimeve, duke marre ne konsiderate kategoritë e burimeve te identifikuar ne shtojcën C;

ii) Një vlerësim i efikasitetit te ligjeve dhe politikave te palës qe lidhet me administrimin (menaxhimin e shkarkimeve te tilla.).

iii) Strategjitë për te plotësuar detyrimet e këtij paragrafi, duke marre parasysh vlerësimet ne (i) dhe (ii);

iv) Hapa për te nxitur arsimimin dhe trajnimin lidhur me këto strategji;

v) Një rishikim çdo pese vjet i atyre strategjive dhe i suksesit te tyre ne plotësimin e detyrimeve te këtij paragrafi; rishikime te tilla do te përfshihen ne raportet e dorëzuara ne pajtim me nenin L;

vi) Një grafik për zbatimin e planit te veprimit duke përfshirë strategjitë dhe masat e identifikuar atje;

b) Te nxisë zbatimin e masave praktike dhe te mundshme ne dispozicion qe mund te realizojnë ne mënyre te shpejte një nivel realist dhe kuptimplote te reduktimit te shkarkimit ose eliminimin e burimit;

c) Te nxisë zhvillimin dhe, kur e gjykon te arsyeshme, te kërkoje përdorimin e materialeve, produkteve dhe proceseve zëvendësuese ose te modifikuara për te parandaluar formimin dhe shkarkimin e kimikateve te listës ne shtojcën C, duke marre ne konsiderate direktivën e përgjithshme mbi masat e parandalimit dhe te reduktimit te shkarkimit ne shtojcën C dhe direktivat qe duhen adoptuar nga vendimi i konferencës se palëve;

d) Te nxisë dhe, ne përputhje me afatet e zbatimit të planit të vet të veprimit, të kërkojë përdorimin e teknikave me të mira të mundshme për burimet e reja brenda kategorive të burimeve që një Pale ka identifikuar si garantuese të veprimit të tillë në planin e tij të veprimit, duke u përqendruar në mënyre të veçanta të kategoritë e burimeve të identifikuar në pjesën II të shtojcës C. Kërkesa për të përdorur teknikat me të mira në dispozicion për burimet e reja në kategoritë e listës në pjesën II të asaj shtojce do të ndahen në faza sa më shpejt që të jete praktike, por jo më vonë se katër vjet pas hyrjes në fuqi të Konventës për palën. Për kategoritë e identifikuar, palët do të nxisin përdorimin e praktikave mjedisore me të mira. Kur aplikojnë teknika me të mira në dispozicion dhe praktikave mjedisore me të mira, palët duhet të marrin në konsideratë direktivën e përgjithshme mbi masat e parandalimit dhe të reduktimit, shkarkimit në atë shtojce dhe direktivat mbi teknikat me të mira në dispozicion, dhe praktikave mjedisore me të mira që duhen adoptuar nga vendimi i konferencës së palëve;

e) Te nxisë, në përputhje me planin e vet të veprimit, përdorimin e teknikave me të mira në dispozicion dhe praktikave mjedisore me të mira:

i) Për burimet ekzistuese, brenda kategorive të listës në pjesën II dhe brenda kategorive të tilla si ato të pjesës III të shtojcës C; dhe

ii) Për burimet e reja, brenda kategorive të burimeve si ato të listës në pjesën III të shtojcës C, të cilave një Pale nuk i është adresuar sipas nënparagrafit (d).

Për aplikimin e teknikave me të mira në dispozicion dhe praktikave mjedisore me të mira, palët duhet të marrin në konsideratë direktivën e përgjithshme mbi masat e parandalimit dhe të reduktimit të shkarkimit në atë shtojce, dhe direktivat mbi teknikat me të mira në dispozicion dhe praktikave mjedisore me të mira që duhen adoptuar nga vendimi i konferencës së palëve;

Për qëllimet e këtij paragrafi dhe shtojcës C:

i) "Teknikat me të mira në dispozicion" do të thotë fazat me efektive dhe me të përparuar

në zhvillimin e aktiviteteve dhe metodat e tyre të veprimit, të cilat tregojnë përshtatshmërinë praktike të teknikave të veçanta për sigurimin në parim të bazës për kufizimet e shkarkimit që shërbejnë për të parandaluar dhe, ku ajo nuk është e praktikueshme, përgjithësisht për të reduktuar shkarkimet e kimikateve të listës në pjesën (i) të shtojcës C dhe ndikimi i tyre mbi mjedisin në tërësi. Lidhur me këtë:

ii) "Teknikat" përfshijnë si teknologjinë e përdorur, edhe mënyrën në të cilën është

projektuar, ndërtuar, mirëmbajtur, funksionojë instalimi;

iii) "Në dispozicion" do të thotë ato teknika që janë të lejueshme për operatorin dhe që janë të zhvilluara në një shkallë që lejon zbatimin në sektorin industrial përkatës sipas kushteve të qëndrueshme ekonomike dhe teknike, duke marrë parasysh kostot dhe avantazhet;

iv) "Me të mira" do të thotë me efektive në arritjen e një niveli të përgjithshëm të lartë të

mbrojtjes se mjedisit ne tërësi;

v) "Praktika mjedisore me te mira" do te thotë aplikimi i kombinimit me te përshtatshëm te masave dhe strategjive te kontrollit te mjedisit;

vi) "Burim i ri" do te thotë çdo burim nga i cili fillon ndërtimi ose modifikimi i rëndësishëm te paktën një vit pas datës se:

a) hyrjes ne fuqi te kësaj Konvente për palët e interesuara; ose

b) hyrjes ne fuqi për palët e interesuara te një amendamenti te shtojcës C, ku burimi iu nënshtrohet kushteve te kësaj Konvente vetëm ne saje te këtij amendamenti.

f bis) Vlerat kufi te shkarkimit ose standardet e kryerjes mund te përdoren nga një pale për te plotësuar angazhimet e saj për teknikat me te mira ne dispozicion sipas këtij paragrafi.

Grumbujt dhe mbeturinat

4. Për te siguruar qe grumbujt përbëhen ose përmbajnë kimikate te listës ne shtojcat A ose B

dhe mbeturinat, duke përfshirë produktet dhe artikujt pas kthimit te tyre ne mbeturina, përbëhen, përmbajnë ose infektohen nga një kimikat i listës ne shtojcat A, B ose C administrohen ne mënyre qe te mbrojnë shëndetin e njerëzve dhe mjedisin, çdo pale:

a) do te zhvilloje strategjitë përkatëse për te identifikuar:

i) grumbujt qe përbëhen ose përmbajnë kimikate te listës ne shtojcat A ose B;

ii) produktet dhe artikujt ne përdorim dhe mbeturinat qe përbëhen, përmbajnë apo identifikohen nga një kimikat i listës ne shtojcat A, B ose C;

b) do te identifikojë, deri ne shkallen me praktike, grumbujt qe përbëhen ose përmbajnë

kimikate te listës ne shtojcat A ose B mbi bazën e strategjive qe iu referuam ne nënparagrafin (a);

c) do te administroje grumbujt, si te jete e përshtatshme, ne mënyre te sigurt dhe ambientalisht te pastër. Grumbujt e kimikateve te listës ne shtojcat A ose B, pasi ato nuk lejohet te përdoren me sipas çdo përjashtimi te veçante a qëllimi te pranueshëm te specifikuar ne shtojcën A ose çdo përjashtimi a qëllimi te pranueshëm te specifikuar ne Shtojcën B, përveç grumbujve qe lejohen te eksportohen sipas paragrafit 1 bis te nenit D, do te gjykohen si mbeturina dhe do te administrohen sipas nënparagrafit (d);

d) do te marre masat përkatëse ne mënyre qe mbeturina te tilla, duke përfshirë produktet dhe artikujt pas kthimit ne mbeturina:

i) do të trajtohen, do të grumbullohen, transportohen dhe do të ruhen në mënyrë

ambientalisht të pastër;

ii) do të asgjësohen në mënyrë të tillë që përmbajtja e ndotësit organik të qëndrueshëm shkatërrohet ose transformohet krejtësisht në mënyrë që ato nuk shfaqin karakteristikat e ndotësve organike të qëndrueshëm, ose ndryshe asgjësohen në mënyrë ambientalisht të pastër kur shkatërrimi ose transformimi i pakthyeshëm nuk paraqet opsionin ambientalisht të preferueshëm ose kur përmbajtja me ndotës organike të qëndrueshëm është e ulët, duke pasur parasysh ligjet ndërkombëtare, standardet dhe direktivat, ku përfshihen edhe ato që mund të zhvillohen në pajtim me paragrafin 4 bis dhe regjimet përkatëse globale dhe rajonale që rregullojnë administrimin e mbeturinave të rrezikshme;

iii) nuk lejohet t'i nënshtrohen operacioneve të shkatërrimit që mund të çojnë në përmirësim, riciklim, riaftësim, përdorim të drejtpërdrejtë ose përdorime alternative të ndotësve organike të qëndrueshëm;

iv) nuk transportohen neper kufijtë ndërkombëtare pa marrë parasysh rregullat, standardet

dhe direktivat ndërkombëtare;

e) përpiqen të zhvillojnë strategjitë përkatëse për identifikimin e vendeve të infektuara nga kimikate të listës në shtojcat A, B dhe C; në qoftë se ndërmerret një veprim për ndreqjen e atyre vendeve, ai duhet të kryhet në mënyrë ambientalisht të pastër.

4 bis. Konferenca e palëve do të bashkëpunojë ngushte me organet përkatëse të Konventës së

Baselit mbi lëvizjen ndërkufitare të mbeturinave të rrezikshme dhe asgjësimin e tyre inter alia:

i) për të vendosur nivelet e shkatërrimit dhe të transformimit të pakthyeshëm të nevojshme për të siguruar që karakteristikat e ndotësve organike të qëndrueshëm siç specifikohet në paragrafin 1 të shtojcës D nuk shfaqen;

ii) për të përcaktuar ato që ata i konsiderojnë se janë metodat që përbejnë shkatërrimin

ambientalisht të pastër referuar si më sipër; dhe

iii) për të punuar për të vendosur, siç është e përshtatshme, nivelet e përqendrimit të kimikateve të listës në shtojcat A, B dhe C, me qëllim që të përcaktohet përmbajtja e ulët e ndotësve organike të qëndrueshëm referuar në (d)(ii) të paragrafit 4.

R bis. Regjistër i përjashtimeve të veçanta

Është krijuar për këtë një regjistër, me qëllim identifikimin e palëve që kanë përjashtime të

veçanta në listat në shtojcat A ose B. Ai nuk do të identifikojë palët që përdorin kushtet në shtojcat A ose B që mund të ushtrohen nga të gjitha palët. Regjistri do të mbahet nga sekretariati dhe do të jete në dispozicion të publikut.

2. Regjistri do te përfshijë:

- a) Një liste te llojeve te përjashtimeve te veçanta te rinxjerra nga shtojcat A dhe B;
- b) Një liste te palëve qe kane një përjashtim te veçante sipas shtojcave A dhe B; dhe
- c) Një liste te datave te skadences për çdo përjashtim te veçante te regjistruar.

3. Çdo shtet, pasi behet pale, me ane te një njoftimi me shkrim ne sekretariat, mund te regjistrohet për një ose me shume lloje te përjashtimeve te veçanta te listës se shtojcave A dhe B.

4. Ne qofte se nuk tregohet një date me e hershme ne regjistër nga një pale, ose behet një shtyrje e afatit ne pajtim me paragrafin 7, te gjitha regjistrimet e përjashtimeve te veçanta do te skadojnë pese vjet pas datës se hyrjes ne fuqi te kësaj Konvente lidhur me një kimikat te veçante.

5. Ne mbledhjen e saj te pare, konferenca e palëve do te vendose mbi procesin e rishikimit për hyrjet ne regjistër.

6. Para rishikimit te një hyrjeje, pala e interesuar do te dorëzojë një raport ne sekretariat për te justifikuar nevojën e vazhdueshme për regjistrimin e atij përjashtimi. Raporti do te qarkulloje nga Sekretariati te te gjitha palët. Rishikimi i një regjistrimi do te kryhet mbi bazën e informacionit ne dispozicion. Pas kësaj konferenca e palëve mund te beje rekomandime te tilla palëve te interesuara, siç e gjykon te përshtatshme.

7. Konferenca e palëve, me kërkesë te palës se interesuar, mund te vendose shtyrjen e datës se skadences se një përjashtimi te veçante për një periudhe deri ne pese vjet. Ne marrjen e vendimit, konferenca e palëve do te marre parasysh rrethanat specifike te palëve-vende ne zhvillim dhe te palëve me ekonomi ne tranzicion.

8. Një pale mund te tërheqë ne çdo kohe një hyrje nga regjistri për një përjashtim te veçante pas njoftimit me shkrim te sekretariatit. Tërheqja do te hyje ne fuqi ne datën e specifikuar ne njoftim.

9. Kur nuk ka me pale te regjistruara për një lloj te veçante përjashtimi te veçante nuk mund te bëhen regjistrime te reja ne lidhje me te.

E. Planet e zbatimit

1. Çdo pale:

- a) do te zhvilloje dhe do te përpiqet te zbatoje një plan për zbatimin e detyrimeve te veta sipas Konventës;
- b) do te transmetoje planin e vet te zbatimit ne konferencën e palëve brenda dy vjetëve nga

data ne te cilën kjo Konvente hyn ne fuqi për te; dhe

c) do te rishikoje dhe do te përmirësoje, kur është e përshtatshme, planin e zbatimit mbi

baza periodike dhe ne një mënyre qe te jete specifike për vendimin e konferencës se palëve

2. Palët do te bashkëpunojnë drejtpërdrejt ose nëpërmjet organizatave globale, rajonale dhe nenrajonale, kur është e përshtatshme, dhe do te konsultohen me aktoret pjesëmarrës kombëtare, duke përfshirë grupet e grave dhe grupet e përfshira ne shëndetin e fëmijëve, me qellim qe te lehtësohet zhvillimi, zbatimi dhe përmirësimi i planeve te zbatimit te tyre.

3. Palët do te përpiqen te shfrytëzojnë dhe, ku është e përshtatshme, te përcaktojnë mjetet për te integruar planet kombëtare te zbatimit për ndotësit organike, te qëndrueshëm ne strategjitë e zhvillimit te qëndrueshëm, kur është e përshtatshme.

F. Lista e kimikateve ne shtojcat A, B dhe C

1. Një pale mund te dorëzojë një propozim te sekretariati për futjen e një kimikati ne listën e shtojcave A, B dhe/ose C. Propozimi do te përmbajë informacionin e specifikuar ne shtojcën D. Ne zhvillimin e një propozimi, një pale mund te ndihmohet nga palët e tjera dhe/ose nga sekretariati.

2. Sekretariati do te verifikoje nëse propozimi përmban informacionin e specifikuar ne shtojcën D. Ne qofte se sekretariati është i kënaqur qe propozimi përmban informacionin e specifikuar, ai do t'ia dorëzojë atë Komitetit te Rishikimit te Ndotësve Organike te Qëndrueshëm.

3. Komiteti do te shqyrtoje propozimin dhe do te zbatoje kriteret e ndarjes te specifikuara ne shtojcën D ne një mënyre fleksibile dhe transparente, duke marre ne konsiderate te gjithë

informacionin e dhënë ne mënyre integruese dhe te ekuilibruar.

3 bis. Ne qofte se Komiteti vendos qe:

a) janë plotësuar kriteret e ndarjes, nëpërmjet sekretariatit, ta vere propozimin dhe vlerësimin e Komitetit ne dispozicion te te gjitha palëve dhe vëzhguesve dhe do t'i ftoje ata te

dorëzojnë informacionin e specifikuar ne shtojcën E ose

b) nuk janë plotësuar kriteret e ndarjes, ai, nëpërmjet sekretariatit, do te njoftoje te gjitha palët dhe vëzhguesit dhe do ta vere propozimin dhe vlerësimin e Komitetit ne dispozicion te te gjitha palëve dhe propozimi lihet mënjanë.

3 ter. Çdo pale mund te dorëzojë përsëri te Komiteti një propozim qe është lënë mënjanë prej tij ne pajtim me paragrafin 3 bis. Ridorezimi mund te përfshijë çdo shqetësim te palës, si dhe justifikimin për shqyrtim shtese nga Komiteti. Ne qofte se, duke ndjekur ketë procedure, Komiteti përsëri e le mënjanë ketë propozim, pala mund te sfidoje vendimin e Komitetit dhe konferenca e palëve do te shqyrtoje çështjen ne sesionin tjetër te saj. Konferenca e palëve mund te vendose, bazuar ne kriteret e ndarjes ne

shtojcën D, dhe te marre parasysh vlerësimin e Komitetit dhe çdo informacion tjetër te dhënë nga çdo pale ose vëzhgues, qe propozimi duhet te vazhdoje.

4. Kur Komiteti ka vendosur qe kriteret e ndarjes janë plotësuar ose konferenca e palëve ka vendosur qe propozimi duhet te vazhdoje, Komiteti do te shqyrtojë me tej propozimin, duke marre parasysh çdo informacion tjetër te marre dhe do te përgatisë një projektprofil te rrezikut ne përputhje me shtojcën E. Ai, nëpërmjet sekretariatit, do ta vere draftin ne dispozicion te te gjitha palëve dhe vëzhguesve, do te grumbulloje komentet teknike prej tyre dhe, duke marre parasysh ato komente, do te plotësojë profilin e rrezikut.

5. Ne qofte se, mbi bazën e profilit te rrezikut te kryer ne përputhje me shtojcën E, Komiteti vendos qe:

a) kimikati ka mundësi qe, si rezultat i transportit ne hapësira te mëdha mjedisore, te çojë ne efekte mjaft te dëmshme për shëndetin e njeriut dhe mjedisin sa qe justifikon veprimin global, kështu qe propozimi do te veproje. Mungesa e qartësisë se plote shkencore nuk do te pengojë qe propozimi te veproje. Komiteti, nëpërmjet sekretariatit, do te kërkojë informacion nga te gjitha palët dhe vëzhguesit lidhur me konsideratat qe specifikohen ne shtojcën F. Pastaj ai do te përgatisë një vlerësim te administrimit te rrezikut qe përfshin analizën e masave te mundshme te kontrollit për kimikatin ne përputhje me atë shtojcë; ose

b) nëse propozimi nuk do te veproje, ai, nëpërmjet sekretariatit, do te vere profilin e rrezikut ne dispozicion te te gjitha palëve dhe vëzhguesve dhe e le propozimin mënjane.

6 bis. Për çdo propozim te lënë mënjane ne pajtim me paragrafin 6, një pale mund te kërkojë qe konferenca e palëve te konsiderojë udhëzimin e Komitetit për te kërkuar informacion shtese nga pala propozuese dhe palët e tjera gjate një periudhe qe te mos e kalojë vitin. Pas asaj periudhe dhe mbi bazën e çdo informacioni te marre, Komiteti do te rikonsiderojë propozimin ne pajtim me paragrafin 4 për t'u vendosur me përparësi nga, konferenca e palëve. Ne qofte se, duke ndjekur këtë procedure, Komiteti përsëri e le mënjane propozimin, pala mund ta sfidojë vendimin e Komitetit dhe konferenca e palëve do te konsiderojë çështjen ne sesionin tjetër. Konferenca e palëve mund te vendose, bazuar ne profilin e rrezikut te përgatitur ne pajtim me shtojcën E dhe duke marre parasysh vlerësimin e Komitetit dhe çdo informacion tjetër te dhënë nga çdo pale ose vëzhgues, qe propozimi duhet te vazhdoje. Ne qofte se konferenca e palëve do te vendose qe propozimi do te vazhdoje, Komiteti atehere do te përgatisë një vlerësim te administrimit te rrezikut.

7. Komiteti, bazuar ne profilin e rrezikut te referuar ne paragrafin 4 dhe vlerësimin e profilit te rrezikut te referuar ne paragrafin 5, do te rekomandojë nëse kimikati do te konsiderohet nga konferenca e palëve për t'u futur ne listën e shtojcave A, B dhe/ose D. Konferenca e palëve, duke marre parasysh rekomandimet e Komitetit, duke përfshirë çdo pasiguri shkencore, do te vendose, ne mënyre parandaluese, nëse te futet ne liste kimikati dhe do te specifikojë masat e kontrollit qe lidhen me te, ne shtojcat A, B dhe/ose C.

G. Shkëmbimi i informacionit

1. Çdo pale do të lehtësojë ose ndërmarrë shkëmbimin e informacionit përkatës për:

a) reduktimin ose eliminimin e prodhimit, përdorimit dhe shkarkimit të ndotësve organikë të qëndrueshëm dhe

b) alternativat e ndotësve organikë të qëndrueshëm, duke përfshirë informacionin lidhur me rreziqet e tyre, si dhe me kostot e tyre ekonomike dhe sociale.

2. Palët do të shkëmbejnë informacionin e referuar në paragrafin 1, drejtpërdrejt ose nëpërmjet sekretariatit.

3. Çdo pale do të caktojë pikat qendrore kombëtare për shkëmbimin e informacionit të tillë.

4. Sekretariati do të shërbejë si mekanizëm rregullues për informacionin mbi ndotësit organikë të qëndrueshëm, duke përfshirë informacionin e siguruar nga palët, organizatat ndërqeveritare dhe organizatat joqeveritare.

5. Për qëllime të kësaj Konvente, informacioni mbi shëndetin dhe sigurinë e njerëzve dhe mjedisit nuk do të konsiderohet si konfidencial. Palët që shkëmbejnë informacione të tjera në pajtim me këtë Konventë do të ruajnë çdo informacion konfidencial, siç bien dakord midis tyre.

H. Informimi, ndërgjegjësimi dhe edukimi i publikut

1. Çdo pale, brenda kapaciteteve të veta, do të nxisë dhe ndihmojë:

a) ndërgjegjësimin midis politikanëve dhe vendimmarrësve të vetë lidhur me ndotësit organikë të qëndrueshëm;

b) dhënien e publikut të gjithë informacionit në dispozicion mbi ndotësit organikë të qëndrueshëm, duke marrë parasysh paragrafin 5 të nenit G;

c) zhvillimin dhe zbatimin, veçanërisht për gratë, fëmijët dhe të paarsimuarit, të programeve për ndërgjegjësimin publik dhe të edukimit mbi ndotësit organikë të qëndrueshëm, si dhe mbi efektet e tyre për shëndetin dhe mjedisin dhe mbi alternativat e tyre.

d) pjesëmarrjen e publikut në adresimin ndaj ndotësve organikë të qëndrueshëm dhe efektet e tyre për shëndetin dhe mjedisin dhe në zhvillimin e përgjigjeve të përshtatshme, duke përfshirë mundësitë për sigurimin e inputeve në nivel kombëtar lidhur me zbatimin e kësaj Konvente;

(e) trajnimin e punëtorëve, shkencëtarëve, edukatorëve dhe personelit teknik e drejtues;

(f) zhvillimin dhe shkëmbimin e materialeve edukative të ndërgjegjësimit publik në nivelet kombëtare dhe ndërkombëtare;

g) zhvillimin dhe zbatimin e programeve të edukimit dhe trajnimit në nivelet kombëtare dhe ndërkombëtare.

2. Çdo pale, brenda kapaciteteve të veta, do të sigurojë që publiku të ketë mundësi për të marrë informacionin publik referuar në paragrafin 1 dhe që informacioni të jetë i kohëve të fundit.

3. Çdo pale, brenda kapaciteteve të veta, do të inkurajojë industrinë dhe përdoruesit profesioniste të nxisin dhe të ndihmojnë sigurimin e informacionit referuar në paragrafin 1 në nivel kombëtar dhe, si të jete e përshtatshme, në nivelet nënrajonale, rajonale dhe globale.

4. Në sigurimin e informacionit mbi ndotësit organike të qëndrueshëm dhe alternativat e tyre, palët mund të përdorin flete me të dhëna sigurimi, raporte, masmedian dhe mjete të tjera të komunikimit dhe mund të ngrenë qendra informimi në nivelet rajonale dhe kombëtare.

5. Çdo pale duhet të japë konsiderata ndaj mekanizmave të zhvillimit, si p.sh. regjistrat e shkarkimit dhe transferimit të ndotësve, për grumbullimin dhe shpërndarjen e informacionit mbi vlerësimet e sasive të kimikateve të listës në shtojcat A, B ose C që çlirohen ose shkatërrohen.

I. Kërkimet, zhvillimi dhe monitorimi

Palët, brenda kapaciteteve të tyre, në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar, do të inkurajojnë

dhe ndërmarrin kërkimet përkatëse, zhvillimin, monitorimin dhe bashkëpunimin lidhur me ndotësit organike të qëndrueshëm, alternativat e tyre dhe lidhur me ndotësit organike të qëndrueshëm të ardhshëm, të përfshirë në:

a) burimet dhe shkarkimet e tyre në mjedis;

b) prezenca, nivelet dhe tendencat të njerëzve dhe në mjedis;

c) transportin në mjedis, fatin dhe transformimin;

d) efektet mbi shëndetin e njerëzve dhe mjedisin;

e) ndikimet social-ekonomike dhe kulturore;

f) reduktimin e shkarkimit dhe/ose eliminimin;

g) metodologjitë e harmonizuara për bërjen e inventarëve të burimeve gjeneruese dhe teknikat analitike për matjen e ndotësve të çliuar.

2. Në ndërmarrjen e veprimit sipas paragrafit 1, palët, brenda kapaciteteve të tyre:

a) do të mbështesin dhe zhvillojnë me tej programet, rrjetet dhe organizatat ndërkombëtare me qëllim përcaktimin, kryerjen, vlerësimin dhe financimin e kërkimeve, grumbullimin e të dhënave dhe monitorimin, duke marrë parasysh nevojën për të minimizuar dublimin e përpjekjes;

b) do të mbështesin përpjekjet kombëtare dhe ndërkombëtare për të forcuar aftësitë kombëtare të kërkimeve shkencore dhe teknike, veçanërisht në vendet në zhvillim dhe vendet me ekonomi në tranzicion dhe të nxisë futjen dhe shkëmbimin e të dhënave dhe analizave;

c) do të marrin parasysh shqetësimet dhe nevojat, veçanërisht në fushën e burimeve financiare dhe teknike të vendeve në zhvillim dhe vendeve me ekonomi në tranzicion dhe do të bashkëpunojë në përmirësimin e kapaciteteve të tyre për të marrë pjesë në përpjekje referuar në nënparagrafët (a) dhe (b);

d) do të ndërmarrin punë kërkimore të përshtatshme për të lehtësuar efektet e ndotësve organik të qëndrueshëm mbi shëndetin riprodhues;

e) do të bëjnë që rezultatet e aktiviteteve të tyre kërkimore, të zhvillimit dhe të monitorimit referuar në këtë paragraf të jenë të hapura për publikun në kohën e duhur dhe në mënyrë të rregullt;

f) do të inkurajojnë dhe të ndërmarrin bashkëpunimin lidhur me magazinimin dhe ruajtjen e informacionit të nxjerre nga kërkimet, zhvillimi dhe monitorimi.

J. Asistenca teknike

1. Palët e dine që dhënia e asistencës përkatëse dhe në kohën e duhur, në përgjigje të kërkesave nga palët-vende në zhvillim dhe ato me ekonomi në tranzicion, është thelbësore për zbatimin e suksesshëm të kësaj Konvente.

2. Palët do të bashkëpunojnë për të siguruar asistencën përkatëse dhe në kohën e duhur për palët-vende në zhvillim dhe për ato me ekonomi në tranzicion, për t'i ndihmuar ato, duke marrë parasysh nevojat e tyre të veçanta, për të zhvilluar dhe forcuar kapacitetin e tyre për zbatimin e detyrimeve sipas kësaj Konvente.

3. Lidhur me këtë asistenca teknike që duhet të jepet nga palët-vende të zhvilluara dhe palët e tjera në përputhje me kapacitetet e tyre, do të përfshijë, si të jete e përshtatshme dhe si të kenë rënë dakord reciprokisht, asistencë teknike për ndërtimin e kapacitetit lidhur me zbatimin e detyrimeve sipas kësaj Konvente. Udhëzime të tjera, në këtë aspekt, do të sigurohen nga konferenca e palëve.

4. Palët do të bëjnë marrëveshje, përkatësisht, për sigurimin e asistencës teknike dhe nxitjen e transferimit të teknologjisë të palët-vende në zhvillim dhe në ato me ekonomi në tranzicion lidhur me zbatimin e kësaj Konvente. Këto marrëveshje do të përfshijnë qendrat rajonale dhe nënrajonale për ndërtimin e kapacitetit dhe për transferimin e teknologjisë për të ndihmuar palët-vende në zhvillim dhe

palët me ekonomi ne tranzicion te përmbushin detyrimet sipas kësaj Konvente. Udhëzime te tjera, ne ketë aspekt, do te sigurohen nga konferenca e palëve.

5. Palët, ne kontekstin e këtij neni, do te marrin parasysh plotësisht nevojat specifike dhe situatën e veçante te vendeve me pak te zhvilluara dhe te shteteve ishuj te vegjël e ne zhvillim ne veprimet e tyre lidhur me asistencën teknike.

K. Burimet dhe mekanizmat financiarë

1. Çdo pale merr përsipër te siguroje, brenda kapaciteteve te saj, mbështesë dhe shtytës

financiare ne lidhje me ato aktivitete kombëtare qe synojnë te arrijnë objektivin e kësaj Konvente ne përputhje me planet, përparësitë dhe programet kombëtare.

2. Palët-vende te zhvilluara do te sigurojnë burime financiare te reja shtese për te mundësuar palët-vende ne zhvillim dhe ato me ekonomi ne tranzicion te paguajnë kostot e shumta plotësisht te pranuar te zbatimit te masave te cilat përmbushin detyrimet e tyre sipas kësaj Konvente, te miratuara ndërmjet një pale marrëse dhe një entiteti pjesëmarrës ne mekanizmat e përshkuar ne paragrafin 6. Palët e tjera mund te sigurojnë gjithashtu mbi baze vullnetare dhe ne përputhje me kapacitetet e tyre burime te tilla financiare. Kontributet nga burime te tjera duhet te inkurajohen gjithashtu. Zbatimi i këtyre angazhimeve do te marre parasysh nevojën për përshtatshmëri, parashikim, rrjedhën ne kohen e duhur te fondeve dhe rendësin e ndarjes se barrës midis Palëve kontribuuese.

3. Palët-vende te zhvilluara dhe palët e tjera, ne përputhje me kapacitetet e tyre dhe me planet, përparësitë dhe programet kombëtare te tyre, mund gjithashtu te sigurojnë burime financiare dhe palët-vende ne zhvillim dhe atë me ekonomi ne tranzicion mund te përfitojnë prej tyre për te ndihmuar zbatimin e kësaj Konvente nëpërmjet burimeve ose kanaleve te tjera dypalëshe, rajonale dhe shumëpalëshe.

4. Shkalla ne te cilën palët-vende ne zhvillim do te zbatojnë me efektivitet angazhimet e tyre sipas kësaj Konvente, do te varet nga zbatimi efektiv nga palët-vende te zhvilluara i angazhimeve te tyre sipas kësaj Konvente lidhur me burimet financiare, asistencën teknike dhe transferimin e teknologjisë. Fakti qe zhvillimi i pandërprerë ekonomik dhe social dhe eliminimi i varfërisë janë përparësitë e para te palëve-vende ne zhvillim, do te merren krejtësisht parasysh, duke i dhënë konsideratën e duhur nevojës për mbrojtjen e shëndetit te njerëzve dhe mjedisit.

5. Palët do te marrin plotësisht parasysh nevojat specifike dhe situatën e veçante te vendeve me pak te zhvilluara dhe shteteve ishuj te vegjël ne veprimet e tyre lidhur me financimet.

6. Për ketë është përcaktuar një mekanizëm për sigurimin e burimeve financiare te mjaftueshme dhe te pandërprera për palët-vende ne zhvillim dhe ato me ekonomi ne tranzicion mbi baze grandit ose koncesioni për te ndihmuar zbatimin e Konventës. Mekanizmi do te funksionojë, përkatësisht, nen autoritetin e konferencës se palëve, do te drejtohet dhe do te japë llogari atje për qëllime te kësaj Konvente. Funksionimi i tij do t'i besohet një ose me shume entiteteve, duke përfshirë entitetet ndërkombëtare ekzistuese, siç mund te vendoset nga konferenca e palëve. Mekanizmi mund te përfshijë

gjithashtu entitete te tjera qe japin asistence shumëpalëshe, rajonale dhe dypalëshe. Kontributet për mekanizmin do te jene transferta financiare shtese për palët-vende ne zhvillim dhe ato me ekonomi ne tranzicion, siç reflektohet dhe ne përputhje me paragrafin 2.

7. Ne pajtim me objektivat e kësaj Konvente dhe paragrafin 6, konferenca e palëve, ne mbledhjen e saj te pare, do te adoptoje udhëzuesin përkatës qe duhet t'i sigurohet mekanizmit dhe do te bjere dakord me entitetin ose entitetet pjesëmarrëse ne mekanizmin financiar mbi marrëveshjet për funksionimin. Udhëzuesi do te përfshijë, inter alia:

a) përcaktimin e politikave, strategjive dhe përparësive te programeve, si dhe kriteret dhe direktivat e qarta dhe te hollësishme lidhur me përshtatshmërinë për te hyre dhe shfrytëzuar burimet financiare duke përfshirë monitorimin dhe vlerësimin mbi baza te rregullta te një shfrytëzimi te tille;

b) dhënien e raporteve nga entiteti ose entitetet ne konferencën e Palëve mbi mjaftueshmerine dhe vazhdimësinë e fondeve për aktivitetet qe kane te bëjnë me zbatimin e kësaj Konvente;

c) nxitjen e metoda ve, mekanizmave dhe marrëveshjeve te financimit nga shume burime;

d) modalitetet për përcaktimin ne mënyre te parashikueshme dhe te identifikueshme te sasisë

se fondeve te nevojshme dhe ne dispozicion për zbatimin e kësaj Konvente, duke mos harruar se ndarja ne faza e ndotësve organike te qëndrueshëm mund te kërkoje financim te pandërprerë dhe kushtet ne te cilat ajo sasi duhet rishikuar ne mënyre periodike;

e) modalitetet për sigurimin e asistencës, për palët e interesuara me vlerësimin e nevojave, informacionin mbi burimet e mundshme te fondeve dhe mbi modelet e financimit për te lehtësuar bashkërendimin midis tyre.

8. Konferenca e palëve do te shqyrtoje, jo me vone se ne mbledhjen e saj te dyte dhe pas kësaj ne mënyre te rregullt, efektshmerine e mekanizmit te krijuar sipas këtij neni, aftësinë e tij për t'iu drejtuar nevojave ne ndryshim te palëve-vende ne zhvillim dhe atyre me ekonomi ne tranzicion, kriteret dhe udhëzuesin e referuar ne paragrafin 7, nivelin e financimit, si dhe efektivitetin e punës se entiteteve institucionale, te besuara për te vene ne funksionim mekanizmin financiar. Bazuar ne këtë shqyrtim, ajo do te marre veprimin përkatës, ne qofte se është i nevojshëm, për te përmirësuar efektshmerine e mekanizmit, duke përfshirë mjetet e rekomandimit dhe udhëzimin mbi masat për te siguruar financimin e mjaftueshëm dhe te vazhdueshëm për te plotësuar nevojat e palëve.

K bis. Marrëveshjet financiare te përkohshme

Struktura institucionale e Facilitetit te Mjedisit Global, qe vepron ne përputhje me

instrumentin për krijimin e Facilitetit te Mjedisit Global te Ristrukturuar, mbi baze te përkohshme, do te jete entiteti kryesor i besuar për funksionimin e mekanizmit financiar referuar ne nenin K, për periudhën ndërmjet datës se hyrjes ne fuqi te kësaj Konvente dhe mbledhjes se pare te konferencës se palëve, ose deri ne kohen qe konferenca e palëve te vendose se cila strukture institucionale do te caktohet ne

përputhje me nenin K. Struktura institucionale e Fasilitetit të Mjedisit Global duhet të plotësojë këtë funksion përmes masave operative që lidhen në mënyrë specifike me ndotësit organikë të qëndrueshëm, duke marrë parasysh se mund të nevojiten marrëveshje të reja në këtë fushë.

L. Raportimi

1. Çdo pale do të raportojë në konferencën e palëve mbi masat që ka marrë për të zbatuar kushtet e kësaj Konvente dhe mbi efektshmerinë e masave të tilla në plotësimin e objektivave të Konventës.

2. Çdo pale do t'i sigurojë sekretariatit:

a) të dhëna statistikore mbi sasinë e përgjithshme të prodhimit, importit dhe eksportit të çdo

kimikati të listës në shtojcën A dhe B ose një vlerësim të arsyeshëm të të dhënave të tilla:

b) deri në një shkallë të praktikueshme, një listë të shteteve nga të cilat importohet çdo

substancë e tilla dhe të shteteve të të cilat ai ka eksportuar çdo substancë të tilla.

3. Raportime të tilla do të jenë në intervale periodike dhe në një format që duhet vendosur

nga konferenca e palëve në mbledhjen e saj të parë.

L bis. Vlerësimi i efektshmerisë

1. Duke filluar katër vjet pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj Konvente dhe periodikisht pas kësaj në intervale që duhet të vendosen nga konferenca e palëve, konferenca do të vlerësojë efektshmerinë e Konventës.

2. Për të ndihmuar një vlerësim të tilla, konferenca e palëve, në mbledhjen e saj të parë, do të iniciojë përcaktimin e marrëveshjes për t'i siguruar vetes të dhëna monitorimi të krahasueshme mbi prezencën e kimikateve të listës në shtojcën A, B dhe C, si dhe transporti i tyre në mjedisin rajonal dhe global. Këto marrëveshje:

a) duhet të zbatohen nga palët mbi baza rajonale kur është e përshtatshme, në përputhje me kapacitetet e tyre teknike dhe financiare, duke përdorur programet dhe mekanizmat ekzistuese të monitorimit në shkallë të mundshme dhe nxitjen e harmonizimit të metodave;

b) mund të plotësohen kur është e nevojshme, duke marrë parasysh diferencat midis

rajoneve dhe aftësive të tyre për të zbatuar aktivitetet e monitorimit:

c) do të përfshijnë raportet në konferencën e palëve mbi rezultatet e aktiviteteve të monitorimit mbi baza rajonale dhe globale në intervale që duhen specifikuar nga konferenca e palëve.

3. Vlerësimi i përshkruar në paragrafin 1 do të kryhet mbi bazën e informacionit shkencor,

mjedisor, teknik dhe ekonomik në dispozicion, duke përfshirë:

a) raportet dhe informacione te tjera monitorimi te siguruara ne pajtim me paragrafin 2;

b) raportet kombëtare te dorëzuara ne pajtim me nenin L; dhe

c) informacionin qe sigurohet ne pajtim me procedurat e përcaktuara ne nenin M.

M. Mospërputhja

Konferenca e palëve do te zhvilloje dhe miratoje, sa me praktike qe te jete e mundur

procedurat dhe mekanizmat institucionale për përcaktimin e mospërputhjes me kushtet e kësaj Konvente dhe për trajtimin e palëve qe gjenden se janë ne kundërvajtje (mospërputhje).

N. Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

1. Palët do te zgjidhin çdo mosmarrëveshje ndërmjet tyre persa i përket interpretimit ose

zbatimit te kësaj Konvente përmes bisedimeve ose mjeteve te tjera paqësore qe ato zgjedhin.

2. Kur ratifikojnë, pranojnë, miratojnë ose hyjnë ne Konvente, ose ne çdo kohe pas kësaj, një pale, qe nuk është organizate rajonale e integritit ekonomik, mund te deklaroje ne një instrument me shkrim te dorëzuar ne vendin e depozitimit se, persa i përket çdo mosmarrëveshjeje qe ka te beje me interpretimin ose zbatimin e Konventës, ajo njuh një ose te dyja mjetet e mëposhtme te zgjidhjes se mosmarrëveshjeve si te detyrueshme ne lidhje me çdo pale qe pranon te njëjtin detyrim:

a) Arbitrazhi ne përputhje me procedurat qe duhet te adoptohet nga konferenca e palëve ne

një shtojce sa me shpejt qe te jete praktikueshme;

b) Dorëzimi i mosmarrëveshjes te Gjykata e Larte Ndërkombëtare.

3. Një Pale qe është organizate rajonale e integritit ekonomik, mund te beje një deklaratë

me te njëjtin efekt lidhur me arbitrazhin ne përputhje me procedurat e referuara ne paragrafin 2 (a).

4. Një deklaratë e bere ne pajtim me paragrafin 2 ose paragrafin 3 do te mbetet ne fuqi derisa te skadojë ne përputhje me afatet e saj ose tre muaj pas njoftimit me shkrim te revokimit te saj qe është depozituar te vendi i depozitimit.

5. Skadimi i një deklaratë, një njoftimi për revokim ose një deklaratë te re nuk do te ndikojë ne asnjë mënyre procedurat e pazgjidhura para një gjyqi për arbitrazh ose Gjykatës Ndërkombëtare ne qofte se palët ne mosmarrëveshje nuk bien dakord ndryshe.

6. Ne qofte se palët ne një mosmarrëveshje nuk kane pranuar te njëjtën ose çdo procedure ne pajtim me paragrafin 2 dhe ne qofte se ato nuk mund te zgjidhin mosmarrëveshjen e tyre brenda 12 muajve pas njoftimit nga njëra pale te tjetra se ekziston një mosmarrëveshje midis tyre, mosmarrëveshja do te dorëzohet te komisioni i pajtimit me kërkesë te çdo pale ne mosmarrëveshje. Komisioni i pajtimit do te

japë një raport me rekomandime. Procedurat e tjera lidhur me komisionin e pajtimit do të përfshihen në një shtojcë që duhet të adoptohet nga konferenca e palëve jo më vonë se në mbledhjen e dytë.

O. Konferenca e palëve

1. Për këtë krijohet Konferenca e palëve.

2. Mbledhja e parë e konferencës së palëve do të mbledhet nga Drejtori Ekzekutiv i Programit të Kombeve të Bashkuara për Mjedisin jo më vonë se një vit pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente. Pas kësaj, mbledhjet e zakonshme të konferencës së palëve do të bëhen në intervale kohore të rregullta që do të vendosen nga Konferenca.

3. Mbledhjet e jashtëzakonshme të konferencës së palëve do të mbahen në çdo kohë tjetër që mund të gjykohej të nevojshme nga Konferenca, ose me një kërkesë me shkrim nga çdo Pale, me kusht që ajo të mbështetet nga të paktën një e treta e palëve.

4. Konferenca e palëve do të miratojë dhe adoptojë me konsensus në mbledhjen e saj të parë mbi rregullat e procedurës dhe rregullat financiare për vetë dhe për çdo organ ndihmës, si dhe kushtet financiare që rregullojnë funksionimin e sekretariatit.

5. Konferenca e palëve do të mbaje nën shqyrtim dhe vlerësim të vazhdueshëm zbatimin e

kësaj Konvente. Ajo do të kryejë funksionet që i janë caktuar asaj nga Konventa dhe për këtë qëllim:

a) do të krijojë, përtej kërkesave të paragrafit 6, organe ndihmëse të tilla si të mendohet e

nevojshme për zbatimin e Konventës;

b) do të bashkëpunojë, përkatësisht, me organizata ndërkombëtare kompetente dhe organe

ndërqeveritare dhe joqeveritare; dhe

b) do të bis bashkëpunojë, përkatësisht, rregullisht të gjithë informacionin e vënë në dispozicion të Palëve në pajtim me nenin L, duke përfshirë gjykimin e efektshmerisë të 1 bis (iii) të nenit D;

c) do të konsiderojë dhe do të marrë përsipër çdo verifikim plotësues që mund të kërkohet

për realizimin e objektivave të Konventës.

6. Konferenca e Palëve, në mbledhjen e saj të parë, do të krijojë organin ndihmës që do të quhet Komiteti i Shqyrtimit të Ndotësve Organike të Qëndrueshëm, i cili do të kryejë funksionet e caktuara atij Komiteti nga kjo Konvente. Për këtë:

a) anëtarët e Komitetit të Shqyrtimit të Ndotësve Organike të Qëndrueshëm do të caktohen nga Konferenca e Palëve. Anëtarësia e Komitetit do të përbëhet nga eksperte të caktuar nga qeveria në vlerësimin dhe administrimin e kimikateve. Anëtarët e Komitetit do të caktohen mbi bazën e shpërndarjes së barabartë gjeografike;

b) konferenca e palëve do të vendose mbi kushtet e referimit, organizimin dhe funksionimin e Komitetit;

c) Komiteti do të bëjë çdo përpjekje për të adoptuar rekomandimet e tij me konsensus. Në qoftë se të gjitha përpjekjet me konsensus janë ezauruar dhe nuk arrihet konsensusi, rekomandimi i tillë do të adoptohet si mjet i fundit nga një shumice vote prej dy të tretave të anëtarëve të prezentë në votim.

7. Konferenca e palëve, në mbledhjen e saj të parë, do të vlerësojë nevojën e vazhdueshme për procedurën që përmban nënparagrafi 1 bis(b) i nenit D, duke përfshirë konsideratat e efektshmerisë së vet.

8. Kombet e Bashkuara, agjencitë e specializuara të tyre dhe Agjencia Ndërkombëtare e Energjisë Atomike, si dhe çdo shtet jo palë në këtë Konventë, mund të paraqiten në mbledhjet e konferencës së palëve si vëzhgues. Çdo organ ose agjenci, qoftë kombëtare ose ndërkombëtare, qeveritare ose joqeveritare, e kualifikuar në çështje që mbulohen në Konventë dhe që kanë informuar sekretariatit për dëshirën e saj të paraqitet në mbledhjen e konferencës së palëve si një vëzhgues, mund të pranohet në qoftë se nuk kundërshton të paktën një të tretë e palëve të pranishme. Pranimi dhe pjesëmarrja e vëzhguesve do t'i nënshtrohet rregullave të procedurës të adoptuara nga konferenca e palëve.

P. Sekretariati

1. Për këtë krijohet sekretariati.

2. Funksionet e sekretariatit do të jenë:

a) të bëjë marrëveshjet për mbledhjet e konferencës së palëve dhe të organeve ndihmëse dhe t'u sigurojë atyre shërbimet e kërkuara;

b) të lehtësojë asistencën për palët, veçanërisht palët-vende në zhvillim dhe ato me ekonomi në tranzicion, sipas kërkesës, për zbatimin e kësaj Konvente;

c) të sigurojë bashkërendimin e nevojshëm me sekretariatet e organeve të reja ndërkombëtare që kanë lidhje me të;

d) të përgatisë dhe të verë në dispozicion të Palëve raportet periodike bazuar në informacionin e marrë në pajtim me nenin L dhe informacione të tjera në dispozicion;

e) të hyjë, sipas udhëzimeve të përgjithshme të Konferencës së Palëve, në marrëveshje administrative dhe kontraktuale siç mund të kërkohet për kryerjen me efektivitet të funksioneve të tij;

f) të kryejë funksione të tjera të sekretariatit të specifikuar në këtë Konventë dhe funksione të tjera siç përcaktohen nga konferenca e palëve.

3. Funksionet e sekretariatit për këtë Konventë do të kryhen nga Drejtori Ekzekutiv i Programit të Kombeve të Bashkuara për Mjedisin, në qoftë se konferenca e palëve nuk vendos, me dy të tretat e

shumicës së Palëve prezentë në votim, për t'ia besuar funksionet e Sekretariatit një ose me shumë organizatave të tjera ndërkombëtare.

Q. Amendamentet e Konventës

1. Amendamentet e Konventës mund të propozohen nga çdo pale.

2. Amendamentet e Konventës do të adoptohen në mbledhjen e konferencës së palëve. Teksti i çdo amendamenti të propozuar do t'i komunikohet Palëve nga sekretariati të paktën 6 muaj para mbledhjes në të cilën ai propozohet për adoptim. Sekretariati do të komunikojë gjithashtu amendamentet e propozuara nënshkruesve të kësaj Konvente dhe, për informacion, vendit të depozitimit.

3. Palët do të bëjnë çdo përpjekje për të arritur marrëveshjen mbi çdo amendament të propozuar të kësaj Konvente me konsensus. Në qoftë se përpjekjet për konsensus janë ezauruar dhe asnjë marrëveshje nuk është arritur, amendamenti do të adoptohet, si mjet i fundit, me 2/3 e votës së shumicës së palëve të pranishme në votim.

4. Amendamentet do t'u komunikohen nga vendi i depozitimit të gjitha Palëve për ratifikim, pranim ose aprovim.

5. Ratifikimi, pranimi ose aprovimi i një amendamenti do të njoftohet nga vendi i depozitimit me shkrim. Një amendament i adoptuar në përputhje me paragrafin 3 do të hyjë në fuqi për Palët që e kanë pranuar atë në ditën e 19-të pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit ose aprovimit nga të paktën 2/3 e palëve. Pas kësaj, amendamenti do të hyjë në fuqi për çdo pale tjetër në ditën e 19-të pas datës në të cilën ajo pale depoziton instrumentin e vet të ratifikimit, pranimit ose aprovimit të amendamentit.

R. Adoptimi dhe amendimi i shtojcave

1. Shtojcat në këtë Konventë do të formojnë një pjesë përbërëse dhe, në qoftë se shprehimisht nuk parashikohet ndryshe, një referencë për këtë Konventë përbën në të njëjtën kohë një referencë për çdo shtojcë këtu.

2. Çdo shtojcë tjetër do të kufizohet në çështjet procedurale, shkencore, teknike dhe administrative.

3. Procedura e mëposhtme do të përdoret për propozimin, për adoptimin dhe për hyrjen në fuqi të shtojcave të tjera të kësaj Konvente:

a) Shtojcat e tjera do të propozohen dhe adoptohen sipas procedurës së vendosur në paragrafin 1, 2 dhe 3 të nenit Q;

b) Çdo pale që nuk është në gjendje të pranojë një shtojcë tjetër, do të njoftojë vendin e depozitimit me shkrim, brenda një viti nga data e komunikimit të adoptimit të shtojcës tjetër nga vendi i depozitimit. Vendi i depozitimit mund të njoftojë pa vonesë palët për çdo njoftim të marre. Një pale mund të

tërheqë ne çdo kohe një njoftim të mëparshëm të mospranimit lidhur me çdo shtojcë tjetër dhe shtojcë për pasojë hyn në fuqi për atë pale sipas nënparagrafit (C); dhe

c) Në mbarim të një viti nga data e komunikimit të adoptimit të një shtojcë nga vendi i depozitimit, shtojcë do të hyjë në fuqi për të gjitha palët që nuk kanë dorëzuar njoftim në përputhje me nënparagrafin (b).

4. Propozimi, adoptimi dhe hyrja në fuqi e amendamenteve të shtojcave A, B dhe C do t'u nënshtrohet të njëjtave procedura si për propozimin, adoptimin dhe hyrjen në fuqi të shtojcave të tjera të kësaj Konvente, me përjashtim që një amendament i Shtojcave A, B dhe C nuk do të hyjë në fuqi lidhur me çdo pale që ka bërë një deklaratë përse i përket amendimit të këtyre shtojcave në përputhje me nenin U dhe në këtë rast çdo amendament i tillë do të hyjë në fuqi për çdo pale ditën e 19-të pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, të pranimit, të aprovimit ose të hyrjes në fuqi të një amendamenti të tillë.

S. Procedura e mëposhtme do të përdoret për propozimin, adoptimin dhe hyrjen në fuqi të një amendamenti të shtojcës D, E ose F:

a) Amendamentet do të propozohen në përputhje me procedurën në paragrafin 1 dhe 2 të nenit Q;

b) Palët do të marrin vendime për një amendament të shtojcave D, E ose F me konsensus; dhe

c) Një vendim për të amenduar shtojcat D, E ose F do t'u komunikohet pa vonesë palëve nga vendi i depozitimit. Amendamenti do të hyjë në fuqi për të gjitha palët në datën e specifikuar në vendim.

6. Në qoftë se një shtojcë ose amendament i një shtojcë lidhet me një amendament të kësaj Konvente, shtojcë ose amendamenti tjetër nuk do të hyjnë në fuqi deri në kohën që amendamenti i Konventës të hyjë në fuqi.

S. E drejta për të votuar

1. Çdo pale në këtë Konventë do të ketë të drejtën e një vote, me përjashtim të parashikimit në paragrafin 2.

2. Një organizatë rajonale e integritit ekonomik, për çështjet brenda kompetencave të saj, do të ushtroje të drejtën e saj të votës me një numër votash të barabartë me numrin e shteteve anëtare që janë Pale në këtë Konventë. Një organizatë e tillë nuk do të ushtroje të drejtën e saj të votës në qoftë se çdo njeri nga shtetet anëtare ushtron të drejtën e votës dhe anasjelltas.

Kjo Konventë do të baret për firme në Stokholm nga të gjitha shtetet dhe organizatat rajonale të integritit ekonomik më 23 maj 2001 dhe në selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju-Jork nga 24 maj 2001 deri në 22 maj 2002.

U. Ratifikimi, pranimi, aprovimi dhe hyrja ne fuqi

1. Konventa do t'i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose aprovimit nga shtetet dhe organizatat

rajonale te integritit ekonomik. Ajo do te jete e hapur për pranimin nga shtetet dhe organizatat rajonale te integritit ekonomik nga dita pas datës ne te cilën Konventa mbyllet për nënshkrim. Instrumentet e ratifikimit, e pranimit, e aprovimit ose e hyrjes ne fuqi do te depozitohen te vendi i depozitimit.

2. Çdo organizate rajonale e integritit ekonomik qe behet pale ne ketë Konvente, kur asnjë nga shtetet anëtare te saj nuk është pale, do t'u përmbahet te gjitha detyrimeve sipas kësaj Konvente. Ne rastin e organizatave te tilla, një ose me shume anëtare te se cilës është pale ne ketë Konvente, organizata dhe shtetet anëtare te saj do te vendosin për përgjegjësitë respektive te tyre për kryerjen e detyrimeve te tyre sipas Konventës. Ne raste te tilla, organizata dhe shtetet anëtare nuk do te kenë te drejte te ushtrojnë te drejtat e tyre njëkohësisht.

3. Ne instrumentet e saj te ratifikimit, te pranimit, te aprovimit dhe te hyrjes ne fuqi, një organizate rajonale e integritit ekonomik do te deklaroje shkallen e kompetencës lidhur me çështjet qe rregullohen ne ketë Konvente. Çdo organizate e tille do te informoje gjithashtu vendin e depozitimit, i cili nga ana e tij do te informoje palët për çdo modifikim përkatës ne shkallen e kompetencës se vet.

4. Ne instrumentet e saj te ratifikimit, te pranimit, te aprovimit dhe te hyrjes ne fuqi, çdo pale mund te deklaroje se, lidhur me te, çdo amendament i shtojcave A, B ose C do te hyje ne fuqi vetëm me depozitim e instrumentit te tij te ratifikimit, te pranimit, te aprovimit dhe te hyrjes ne te.

V. Hyrja ne fuqi

1. Kjo Konvente do te hyje ne fuqi ditën e 19-te pas datës se depozitimit te instrumentit te peste te ratifikimit, te pranimit, te aprovimit dhe te hyrjes ne te.

2. Për çdo shtet dhe organizate rajonale te integritit ekonomik qe ratifikon, pranon ose aprovon ketë Konvente ose hyn ne te pas depozitimit te instrumentit te peste te ratifikimit, pranimit, aprovimit dhe hyrjes ne te, Konventa do te hyje ne fuqi ditën e 19-te pas datës se depozitimit nga shteti ose organizata rajonale e integritit ekonomik te instrumentit te ratifikimit, te pranimit, te aprovimit dhe te hyrjes ne te.

3. Për qëllimet e paragrafëve 1 dhe 2, çdo instrument i depozituar nga një organizate rajonale e integritit ekonomik nuk do te llogaritet si shtese e atyre te depozituara nga shtetet anëtare te asaj organizate.

W. Rezervat

Asnjë rezerve nuk mund te behet për ketë Konvente.

X. Tërheqja

1. Ne çdo kohe pas tre vjetësh nga data ne te cilën Konventa hyn ne fuqi për një pale, ajo pale mund te tërhiqet nga Konventa duke bere njoftimin me shkrim ne vendin e depozitimit.

2. Çdo tërheqje e tille do te veproje ne fund te një viti nga data e marrjes se njoftimit, te tërheq nga vendi i depozitimit ose ne një date tjetër te mëvonshme siç mund te specifikohet ne njoftimin e tërheqjes.

Y. Vendi i depozitimit

Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve te Bashkuara do te jete vendi i depozitimit te kësaj

Konvente.

Z. Teksti autentik

Origjinali i kësaj Konvente, tekstet ne arabisht, kinezisht, anglisht, frëngjisht, rusisht dhe s panjisht te te cilit janë autentik ne mënyre te barabarte, do te depozitohen te Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve te Bashkuara.

Ne prani te njeri-tjetrit te nënshkruarit, te autorizuar plotësisht për ketë, kane nënshkruar ketë Konvente.

Stokholm, me 22 maj 2001.

Shtojca A: Eliminimi

PJESA I

Kimikati Aktiviteti Përjashtim i veçante

Aldrin*

CAS No: 309-00-2 Prodhimi Asnjë

Përdorimi Ektoparazicide lokale

Insekticide

Clordane*

CAS no: 57-74-9 Prodhimi Siç lejohet për palët e radhitura

ne regjistër

Përdorimi Ektoparasiticide lokale

Insekticide

Termiticid

Termiticid ne ndërtesa dhe diga

Termiticide ne rruge

Shtese ne ngjitësit e kompesatave

Dieldrin* Prodhimi Asnjë

CAS no: 60-57-1 Përdorimi Ne operacionet bujqësore

Endrin*

CAS No: 72-20-8 Prodhimi Asnjë

Përdorimi Asnjë

Heptachlor*

CAS No: 76-44-8 Prodhimi Asnjë

Përdorimi Termiticid

Termiticid ne strukturat e

shtëpive

Termiticid (nëntokësor)

Trajtimin e drurit

Ne përdorim ne kutitë e

kabllove nëntokësore

Hexachlorobenzene

CAS No: 118-74-1 Prodhimi Siç lejohet për Palët e radhitura

ne regjistër

Përdorimi Komponim i ndërmjetëm

tretës ne pesticide komponim i

ndërmjetëm i kufizuar ne vende me sistem te mbyllur

Mirex*

CAS No: 2385-85-5 Prodhimi Siç lejohet për Palët e radhitura

ne regjistër

Prodhimi Termiticid

Toxaphene *

CAS No: 8001-35-2 Përdorimi

Prodhimi Asnjë

Asnjë

Polychlorinated Biphenyls

(PCB)* Përdorimi Artikujt ne përdorim me

kushtet e pjesës II te kësaj shtojce

Shënim.

i) Me përjashtim kur specifikohet ndryshe ne Konvente, sasitë e kimikateve qe ndodhen si infektues te pakte te paqëllimtë ne produktet dhe artikujt nuk do te konsiderohen për t'u futur ne listën ne këtë shtojce.

ii) Ky shënim nuk do te konsiderohet si përjashtim i veçante i një prodhimi dhe përdorim për qëllime te nenit D.1 bis. Sasitë e kimikateve qe ndodhen si përbërës te artikujve te prodhuar ose tashme ne përdorim, para ose ne datën e hyrjes ne fuqi te detyrimeve përkatëse lidhur me atë kimikat, nuk do te konsiderohet e futur ne listën ne këtë shtojce, me kusht qe një pale ka njoftuar sekretariatit se një lloj i veçante artikulli mbetet ne përdorim brenda asaj pale. Sekretariati do t'i beje publike njoftime te tilla.

iii) Ky shënim, i cili nuk zbatohet për një kimikat që ka një yll pas emrit të tij në kolonën kimikati në pjesën I të kësaj shtojce, nuk do të konsiderohet si përjashtim i veçantë i një prodhimi dhe përdorimi për qëllime të paragrafit 1bis të nenit D. Duke marrë parasysh që asnjë sasi kimikati nuk pritet që të arrijë të njerëzit dhe mjedisi gjatë prodhimit dhe përdorimit i një komponimi ndërmjetës të kufizuar në vend me sistem të mbyllur, një pale, pas njoftimit të Sekretariatit, mund të lejojë prodhimin dhe përdorimin e sasive të një kimikati të listës në këtë shtojce si një ndërmjetës në vend të kufizuar dhe sistem të mbyllur që transformohet kimikisht në manifaturimin e kimikateve të tjerë që, duke marrë parasysh kriteret në paragrafin 1 të shtojcës D, nuk do të shfaqin karakteristikat e ndotësve organike të qëndrueshëm. Ky njoftim do të përfshijë informacionin mbi prodhimin dhe përdorimin e kimikatit të tillë ose një vlerësim të arsyeshëm të informacionit të tillë dhe informacionit që ka të bëjë me natyrën e procesit të kufizuar të vendit të sistemit të mbyllur, duke përfshirë sasinë e çdo infektuesi të pakta të paqëllimtë dhe të patransformuar të materialit fillestar-ndotës organik i qëndrueshëm në produktin final. Kjo procedurë zbatohet në të gjitha rastet, me përjashtim nëse ndryshe në këtë shtojce. Sekretariati do t'i verë këto njoftime në dispozicion të konferencës së palëve dhe të publikut. Prodhimi ose përdorimi i tillë nuk do të konsiderohet përjashtim i veçantë i prodhimit dhe e përdorimit. Prodhimi dhe përdorimi i tillë do të ndërpritet pas një periudhe 10-vjeçare, në qoftë se palët e interesuara nuk dorëzojnë një njoftim të ri të sekretariatit. Në këtë rast, periudha do të shtrihet për një 10-vjeçar tjetër në qoftë se konferenca e palëve, pas një shqyrtimi të prodhimit dhe të përdorimit nuk do të vendosë ndryshe. Procedura e njoftimit mund të përsëritet.

iv) Të gjitha përjashtimet në këtë shtojce mund të ushtrohen nga palët që kanë regjistruar përjashtimet lidhur me to në përputhje me nenin R bis, me përjashtim të përdorimit të bifenilnit të poliklorinuar në artikujt në përdorim, në përputhje me kushtet e pjesës II të kësaj shtojce e cila mund të ushtrohet nga të gjitha palët.

PJESA II

BIFENIL TË POLIKLORINUAR

Shtetet pale

a) Lidhur me eliminimin e përdorimit të bifenilnit të poliklorinuar në pajisje (p.sh.

transformatorë, kondensatorë ose kontejnerë të tjerë që përmbajnë rezerva lëngjesh) nga viti 2025, duke iu nënshtruar shqyrtimit nga konferenca e palëve, të merren veprime në përputhje me përparësitë e mëposhtme:

i) Të bëjnë përpjekje të vendosura për të identifikuar, etiketuar dhe hequr nga përdorimi

pajisjet që përmbajnë më shumë se 10% bifenil të poliklorinuar dhe veprime me të mëdha se 5 litra;

ii) Te bëjnë përpjekje te vendosura për te identifikuar, etiketuar dhe hequr nga përdorimi pajisjet që përmbajnë me shume se 0.05 % bifenils te poliklorinuar dhe vëllime me te mëdha se 5 litra;

iii) Te bëjnë përpjekje te vendosura për te identifikuar, etiketuar dhe hequr nga përdorimi pajisjet që përmbajnë me shume se 0.005 % bifenils te poliklorinuar dhe vëllime me te mëdha se 0.05 litra:

b) Ne përputhje me përparësitë ne nënparagrafin (a) te nxitin masat e mëposhtme për te reduktuar ekspozimet dhe rrezikun, për te kontrolluar përdorimin e bifenilsin e poliklorinuar:

(i) Te përdorin vetëm pajisje te pandashme dhe që nuk rrjedhin (pikojnë) dhe vetëm ne zona ku risku nga shkarkimi ne mjedis mund te minimizohet dhe te rregullohet shpejt;

ii) Te mos përdorin ne pajisje ne zona pranë prodhimit ose përpunimit te ushqimeve për njerëz dhe kafshe:

iii) Kur përdorin ne zona te populluara, duke përfshirë shkollat dhe spitalet, te gjitha masat e arsyeshme për t'u mbrojtur nga defektet elektrike që mund te çojnë ne zjarr dhe inspektimi i rregullt i pajisjeve për rrjedhje.

c) Pavarësisht nga paragrafi 1 bis i nenit D, te sigurojnë që pajisjet që përmbajnë bifenils te poliklorinuar, siç përshkruhet ne nënparagrafin (a) nuk do te eksportohen ose importohen për qëllime te administrimit ambientalisht te pastër te mbeturinave.

d) Me përjashtim te operacioneve te mirëmbajtjes dhe shërbimit, te mos lejojnë rikuperimin për qëllime ripërdorimi te pajisjeve te tjera te lëngjeve me përmbajtje bifenils te poliklorinuar mbi 0.005 %.

e) Te bëjnë përpjekje te vendosura që shërbejnë për te drejtuar administrimin ambientalisht te pastër te mbeturinave te lëngjeve që përmbajnë bifenils te poliklorinuar dhe pajisjet te infektuara me bifenils te poliklorinuar që kane përmbajtje prej 0.005 % te bifenilsit te poliklorinuar, ne përputhje me paragrafin 4 te nenit D, sa me shpejt që te jete e mundur, por jo me vone se 2028, duke iu nënshtruar shqyrtimit nga konferenca e palëve.

f) Ne vend te pikës (ii) te pjesës I te kësaj shtojce, te bëjnë përpjekje për te identifikuar artikuj te tjerë që përmbajnë me shume se 0.005 % bifenils te polikloruar (p.sh. mbështjellëset e kablllove, taposjet dhe objektet e lyera) dhe te administrohen ato ne përputhje me paragrafin 4 te nenit D.

g) Te japin një raport çdo pese vjet mbi progresin ne eliminimin e bifenilsit te poliklorinuar dhe te dorëzohet ai ne konferencën e palëve ne pajtim me nenin L.

h) Raportet e përshkruara ne nënparagrafin (g) do te konsiderohen, përkatësisht, nga konferenca e palëve ne shqyrtimet e saj lidhur me bifenilsin e poliklorinuar. Konferenca e palëve do te shqyrtoje programin drejt eliminimit, te bifenilsit te poliklorinuar ne intervale kohore 5-vjeçare ose periudha te tjera, duke marre parasysh raporte te tilla.

Shtojca B: Kufizimet

Kimikati Aktiviteti Qëllimi i pranueshëm ose përjashtimi i veçante

DDT

(1,1, I-tric loro- 2,2-bis

(4 klorofenil) ethane)

CAS No: 50-29-3 Prodhimi Qëllimi i pranueshëm:

Përdorimi i kontrollit te

vektorit te sëmundjes ne

përputhje me pjesën II te kësaj

shtojce

Përjashtime te veçanta: Ndërmjetës ne prodhimin e përzierjes se dekofolit

Përdorimi Qëllimi i pranueshëm:

Përdorimi i kontrollit te vektorit te sëmundjes ne përputhje me pjesën II te kësaj shtojce

Përjashtime te veçanta:

Prodhimi i përzierjes se dekofilit

Shënim.

i) Me përjashtim kur specifikohet ndryshe ne Konvente, sasi të e kimikateve qe ndodhen si infektues te pakte te paqëllimtë ne produktet dhe artikujt nuk do te konsiderohen për t'u futur ne liste ne ketë shtojce;

ii) Ky shënim nuk do te konsiderohet si qellim i pranueshëm ose përjashtim i veçante i një prodhimi dhe përdorimi për qëllime te paragrafit 1 bis te këtij nenit D. Sasi të e kimikateve qe ndodhen si përbërës te artikujve te prodhuar ose tashme ne përdorim para ose ne datën e hyrjes ne fuqi te detyrimeve përkatëse lidhur me atë kimikat, nuk do te konsiderohen për t'u futur ne liste ne ketë shtojce, me kusht qe një pale ka njoftuar sekretariatit se një lloj i veçante artikulli mbetet ne përdorim brenda asaj pale. Sekretariati do t'i beje publike njoftime te tilla;

iii) Ky shënim nuk do te konsiderohet si përjashtim i veçante i një prodhimi dhe përdorimi për qëllime te paragrafit 1 bis te nenit D. Duke marre parasysh qe asnjë sasi kimikati nuk pritet qe te arrije tek njerëzit dhe mjedisi gjate prodhimit dhe përdorimi i një ndërmjetësi ne vend te kufizuar dhe sistemi te mbyllur, një pale, pas njoftimit te sekretariatit, mund te lejoje prodhimin e përdorimin e sasive te një kimikati te listës ne ketë shtojce si një ndërmjetës ne vend te kufizuar dhe sistem te mbyllur qe transformohet kimikisht ne prodhimin e kimikateve te tjera qe, duke marre parasysh kriteret ne paragrafin 1 te shtojcës D, nuk do te shfaqin karakteristikat e ndotësve organike te qëndrueshëm. Ky njoftim do te përfshijë informacionin mbi prodhimin dhe përdorimin e kimikatit te t ille ose një vlerësim te arsyeshëm te informacionit te tille dhe informacionit qe ka te beje me natyrën e procesit te kufizuar te vendit te sistemit te mbyllur, duke përfshirë sasinë e do infektuesi te pakte te paqëllimtë dhe te patransformuar te materialit fillestar, ndotës organik i qëndrueshëm ne produktin final. Kjo procedure zbatohet ne te gjitha rastet me përjashtim, nëse specifikohet ndryshe ne ketë shtojce. Sekretariati do t'i vere këto njoftime ne dispozicion te konferencës se palëve dhe te publikut. Prodhimi ose përdorimi i tille nuk do te konsiderohet përjashtim i veçante i prodhimit dhe përdorimit. Prodhimi dhe përdorimi i tille do te ndërpritet pas një periudhe 10-vjeçare, ne qofte se Palët e interesuara nuk dorëzojnë një njoftim te ri te sekretariati. Ne ketë rast, periudha do te shtrihet për një 10- vjeçar tjetër ne qofte se konferenca e palëve, pas një shqyrtimi te prodhimit dhe te përdorimit nuk do te vendose ndryshe. Procedura e njoftimit mund te përsëritet;

iv) Te gjitha përjashtimet ne ketë shtojce mund te ushtrohen nga palët qe kane regjistruar përjashtimet lidhur me to ne përputhje me nenin R bis.

PJESA II

DDT (I,I,I-TRICLORO -2,2-BIS (4 KLOOROFENIL) ETHANE)

1. Prodhimi dhe përdorimi i DDT do te eliminohet me përjashtim te palëve qe kane njoftuar sekretariatit për synimin e tyre për ta prodhuar dhe/ose përdorur atë. Veç kësaj krijohet një regjistër i DDT-se dhe do te jete ne dispozicion te publikut.

2. Çdo pale qe prodhon dhe/ose përdor DDT do te kufizojë prodhimin dhe/ose përdorimin për kontrollin e vektorit të sëmundjes në përputhje me rekomandimet e Organizatës Botërore të Shëndetësisë dhe udhëzimet mbi përdorimin e DDT-se për kontrollin e vektorit të sëmundjes dhe kur alternativat e parrezikshme, efektive dhe të përballueshme lokalisht nuk janë në dispozicion të palës në fjale.

3. Në rastin kur një pale qe nuk është në listën e regjistrimit të DDT vendos se ajo kërkon DDT për kontrollin e vektorit të sëmundjes, ajo do të njoftojë sekretariatit sa më shpejt të jetë e mundur me qëllim që të shtohet emri në regjistrin e DDT-se. Në të njëjtën kohë ajo do të njoftojë Organizatën Botërore të Shëndetësisë.

4. Çdo tre vjet, çdo pale qe përdor DDT do t'i japë sekretariatit dhe Organizatës Botërore të Shëndetit informacionin mbi sasinë e përdorur, kushtet e përdorimit dhe lidhjen e saj me atë strategji të palës për menaxhimin e sëmundjes, në një format që do të vendoset nga konferenca e palëve në konsultim me Organizatën Botërore të Shëndetësisë.

5. Me synim reduktimin dhe përfundimisht eliminimin e përdorimit të DDT-se, konferenca e palëve do të inkurajojë:

a) çdo pale qe përdor DDT të zhvillojë dhe të zbatojë një plan veprimi si pjesë e planit të

zbatimit të specifikuar në nenin E. Ai plan duhet të përfshijë:

i) zhvillimin e mekanizmave rregullues dhe mekanizmave të tjerë për të siguruar që

përdorimi i DDT -se të kufizohet në kontrollin e vektorit të sëmundjeve;

ii) zbatimin e produkteve, metodave dhe strategjive alternative të përshtatshëm, duke përfshirë strategjitë e administrimit të rezistencës për të siguruar efektivitetin e vazhdueshëm të këtyre alternativave;

iii) masat për të forcuar kujdesin për shëndetin dhe për të reduktuar prekshmërinë nga sëmundjet.

b) Palët, brenda kapaciteteve të tyre, të nxisin kërkimet dhe zhvillimin e produkteve kimike dhe jokimike alternative të parrezikshme, metoda dhe strategji të palëve që përdorin DDT, lidhur me kushtet e atyre vendeve dhe me synimin për të ulur barrën humane dhe ekonomike të sëmundjes. Faktorët që duhen nxitur kur konsiderohen alternativat ose kombinimet e tyre do të përfshijnë rreziqet e shëndetit të njerëzve dhe implikimet mjedisore të alternativave të tilla. Alternativat e qëndrueshme ndaj DDT-se do të paraqesin rrezik për shëndetin e njerëzve dhe mjedisin, do të jenë të përshtatshme për kontrollin e sëmundjes, bazuar në kushtet e Palëve në fjale dhe do të mbështeten me të dhëna monitoruese.

6. Duke filluar në mbledhjen e saj të parë dhe të paktën çdo tre vjet pas kësaj, konferenca e palëve, në konsultim me Organizatën Botërore të Shëndetësisë, do të vlerësojë nevojën e vazhduar për DDT për

kontrollin e vektorit të sëmundjeve mbi bazën e informacionit shkencor, teknik, mjedisor dhe ekonomik në dispozicion, duke përfshirë:

a) prodhimin dhe përdorimin e DDT-se dhe kushtet e përcaktuara në paragrafin 2;

b) vënia në dispozicion, përshtatja dhe zbatimi i alternativave të DDT -se; dhe

c) progresi në forcimin e kapaciteteve të vendeve për të transferuar në mënyre të sigurtë mbështetjen në këto alternativa.

7. Një pale mund në çdo kohë të tërheqë emrin e saj nga regjistri i DDT -se pas njoftimit me shkrim të sekretariatit. Tërheqja do të hyjë në fuqi në datën e specifikuar në njoftim.

SHTOJCA C

Pjesa I: Ndotësit organikë të qëndrueshëm sipas kërkesave të paragrafit 3 të nenit D

Kjo shtojcë përdoret për ndotësit organikë të qëndrueshëm kur formohen dhe çlirohen në mënyre të paqëllimshme nga burime antropogje në:

Kimikati

Dioksine-dibenzo-p e poliklorinuar dhe dibenzofurans (PCDD/PCDF)

Heksaklorobenzene (HCB) (CAS No: 118-74-1)

Bifenils i poliklorinuar (BCB)

PJESA III

KATEGORITË E BURIMEVE

Dioksine-dibenzo-p e poliklorinuar dhe dibenzotrans, heksaklorobenzene dhe bifenils i poliklorinuar janë formuar dhe çlirohen në mënyre të paqëllimshme nga procese termike që përfshijnë substance në mjedis:

a) Krematorët e mbeturinave, duke përfshirë krematorët e përbashkët të bashkisë, të

mbeturinave të rrezikshme ose mjekësore, ose të fundërrinave të ujërave të zeza;

b) Furrat e çimentos për djegien e mbeturinave të rrezikshme;

c) Prodhimi i celulozës duke përdorur klor ose kimikate që çlirojnë klor elementar për zbardhje;

d) Proceset e mëposhtme termale në industrinë metalurgjike:

i) prodhimi dytësor i bakrit;

ii) uzinat në industrinë e hekurit dhe të çelikut;

iii) prodhimi dytësor i aluminit;

iv) prodhimi dytësor i zinkut.

PJESA II

KATEGORITË E BURIMEVE

Dioksine-dibenzo-p e poliklorinuar dhe dibenzofurans, heksaklorobenzene dhe bifenils i poliklorinuar mund të formohen dhe çlirohen gjithashtu në mënyre të paqëllimshme nga kategoritë e burimeve të mëposhtme, duke përfshirë:

a) djegien e hapur të mbeturinave, duke përfshirë djegien e vendeve me dhe të hedhur;

b) proceset termale në industrinë metalurgjike që nuk është përmendur në pjesën II;

c) burimet e djegies rezidenciale;

d) shërbimet komunale të djegies me karburante të fosileve dhe kaldajat e industrisë;

e) proceset specifike të prodhimit të kimikateve që çlirojnë noq të formuar në mënyre të paqëllimtë, veçanërisht prodhimi i klorofenikolit dhe kloranilit;

f) krematorët;

g) automjetet me motor, veçanërisht ata që djegin benzine me plumb;

h) shkatërrimin e skeleteve të kafshëve;

i) ngjyrosjen (me kloranil) dhe përpunimin (me nxjerrje alkaline) të tekstileve dhe lëkurëve;

j) uzinat Shredder për trajtimin e makinave në fund të jetës së tyre;

k) djegien pa flake e kablllove të bakrit;

l) uzinat e rafinerimit te vajit te perdorur.

PJESA IV

PERKUFIZIMET

1. Për qëllime te kësaj shtojce:

a) "Bifenils i poliklorinuar" nënkupton komponime aromatike te formuara ne mënyre te tille qe atomet e hidrogjenit mbi molekulën bifenil (dy unaza benzenë te lidhura nga një lidhje e vetme karbo-karbon) mund te zëvendësohen nga deri 10 atome klor; dhe

b) "Dioksine Dibenze-p i poliklorinuar" dhe dibenzofurans i poliklorinuar" janë komponime aromatike triciklike te formuara nga dy unaza benzenë te lidhura me dy atome oksigjen ne dioksdin dibenzp-p dhe me një atom oksigjen dhe një lidhje karbon-karbon ne dibenzofurans te poliklorinuar dhe atomet e hidrogjenit prej te cilëve mund te zëvendësohen deri ne 8 atome klori.

c) Ne ketë shtojce, toksiteti i dioksinet dibenze-p e poliklorinuar dhe dibenzofurans i poliklorinuar shprehet duke përdorur konceptin e ekuivalencës toksike e cila mat aktivitetin relativ toksik tip-dioksine te përbërësve te ngjashëm te dioksinet dibenze-p i poliklorinuar dhe dibenzofurans i poliklorinuar dhe bifenilsin e poliklorinuar bashkeplanor ne krahasim me dioksinen, p-tetraklordibenzo-2,3,7,8. Vlerat e faktorit toksik ekuivalent qe do te përdoren për qëllime te kësaj Konvente do te jene ne përputhje me standardet e pranuar ndërkombëtare, duke filluar me vlerat e faktorit toksik ekuivalent te Organizatës Botërore te Shëndetësisë për dioksinen dibenze-p te poliklorinuar dhe dibenzofurans i poliklorinuar dhe bifenilsin e poliklorinuar bashkeplanor. Koncentratet shprehen ne ekuivalente toksik.

PJESA V

UDHEZIME TE PERGJITHSHME MBI TEKNIKAT ME TE MIRA NE DISPOZICION DHE PRAKTIKAT MJEDISORE ME TE MIRA

Kjo pjese u jep palëve udhëzime te përgjithshme mbi parandalimin dhe reduktimin e shkarkimit te kimikateve te listës ne pjesën I.

A. Masat e përgjithshme parandaluese lidhur me teknikat me te mira ne dispozicion dhe praktikat mjedisore me te mira.

Përparësi duhet t'i jepet gjykimit të metodave për të parandaluar formimin dhe shkarkimin e

kimikateve të listës në pjesën I. Masat e domosdoshme mund të përfshinin:

a) përdorimin e teknologjisë me prodhim të ulët mbeturinash;

b) përdorimin e substancave me pak të rrezikshme;

c) nxitjen e rikuperimit dhe riciklimit të mbeturinave dhe të substancave që gjenerohen dhe përdoren në një proces;

d) zëvendësimi i materialeve ushqyese që janë ndotës organik të qëndrueshëm ose ku ka lidhje të drejtpërdrejtë ndërmjet materialeve dhe shkarkimit të ndotësve organike të qëndrueshëm nga burimi;

e) programet për mbajtjen mirë të shtëpive dhe mirëmbajtjen parandaluese;

f) përmirësimet në administrimin e mbeturinave me qëllim që t'i jepet fund djegies në terren

te hapur dhe djegieve të tjera të pakontrolluara të mbeturinave, duke përfshirë djegien e vendeve me dhe të hedhur. Kur shqyrtohen propozimet për ndërtimin e fasiliteve të reja për shkatërrimin e mbeturinave, prioritet duhet t'u jepet alternativave të tilla si aktivitetet për të minimizuar gjenerimin e mbeturinave bashkiake dhe mjekësore, duke përfshirë rikuperimin e burimeve, ripërdorimin, riciklimin, ndarjen e mbeturinave dhe nxitjen e produkteve që gjenerojnë me pak mbeturina. Sipas kësaj metode, duhet të shihen me shumë kujdes problemet e shëndetit publik;

g) minimizimi i këtyre kimikateve si infektues të produkteve;

h) shmangia e klorit elementar ose kimikateve që gjenerojnë klor elementar për zbardhje.

B. Teknikat me të mira në dispozicion

Koncepti i teknikave me të mira në dispozicion nuk ka si qëllim rekomandimin për ndonjë teknikë a teknologji të veçante, por marrjen parasysh të karakteristikave teknike të instalimit që ka lidhje me të, pozicionin gjeografik dhe kushtet e mjedisit lokal. Teknikat e përshtatshme të kontrollit për të reduktuar shkarkimet e kimikateve të listës në pjesën I janë përgjithësisht të njëjta. Në përcaktimin e teknikave me të mira në dispozicion, konsiderate e veçante duhet t'i jepet, përgjithësisht ose në raste të veçanta, faktorëve të mëposhtëm, duke pasur parasysh kostot dhe përfitimet e mundshme të një mase dhe konsiderate për parandalimin:

a) Konsiderata të përgjithshme:

i) Natyra, efektet dhe masa e shkarkimit përkatës: teknikat mund të ndryshojnë në varësi të madhësisë së burimit;

ii) data e blerjes për instalimet ekzistuese ose të reja;

- iii) koha qe nevojitet për te futur tekniken me te mire ne dispozicion;
- iv) konsumimi dhe natyra e lendeve te para qe përdoren ne procesin dhe efikasitetin e energjisë se tyre;
- v) nevoja për te parandaluar ose reduktuar ne minimum ndikimin e përgjithshëm te shkarkimeve ne mjedis dhe rreziqet ndaj tij;
- vi) nevoja për te parandaluar aksidentet dhe për te minimizuar pasojat e tyre për mjedisin;
- vii) nevoja për te siguruar shëndetin dhe masat e sigurimit ne pune;
- viii) proceset, fasilitetet dhe metodat e veprimit qe janë provuar me sukses ne shkalle industrie;
- ix) Përparimet dhe ndryshimet teknologjike ne njohuritë dhe kuptimin shkencor.

b) Masat e përgjithshme për reduktimin e shkarkimit: Ne përcaktimin e propozimeve për te

ndërtuar fasilitete te reja ose për te modifikuar fasilitetet ekzistuese qe përdorin proceset qe çlirojnë kimikate te listës ne ketë shtojce, konsiderate prioritare proceseve, teknikave dhe praktikave alternative qe kane dobishmëri te njëjtë, pra qe shmangin formimin dhe shkarkimin e kimikateve te tilla. Ne rastet kur fasilitete te tilla do te ndërtohen ose do te modifikohen rrënjësisht, përveç masave parandaluese te skicuara ne seksionin A te pjesës V, mund te konsiderohen gjithashtu masa te mëposhtme te reduktimit ne përcaktimin e teknikave me te mira ne dispozicion:

i) Përdorimi i metodave për pastrimin me gaz te oxhakëve si p.sh. oksidimi termal ose

katalitik, precipitimet e pluhurit ose absorbimi;

ii) Trajtimi i mbetjeve, ujerave te përdorur, mbeturinave dhe fundërrinave te ujerave te zeza p. sh., me ane te trajtimit termik a duke i kthyer ato ne inerte ose procese kimike qe e eliminojnë veprimin helmues te tyre;

iii) Ndryshimet e proceseve qe çojnë ne reduktimin ose eliminimin e shkarkimeve p. sh.,

ndërsa lëvizin për te sistemet e mbyllura;

iv) Modifikimi i procesit shërben për te përmirësuar djegien dhe për te parandaluar formimin e kimikateve te listës ne ketë shtojce, nëpërmjet kontrollit te parametrave te tille si

temperatura e djegies ose koha e qëndrimit.

C. Praktikak mjedisore me te mira

Konferenca e palëve mund te hartoje një udhëzues ne lidhje me praktikak mjedisore me te mira.

SHTOJCA D

KERKESAT PER INFORMACION DHE KRITERET E SCREENING

1. Palët qe dorëzojnë një propozim për t'u futur ne liste një kimikat ne shtojcat A, B dhe/ose C do te identifikojë kimikatin ne mënyrën e përshkruar ne nënparagrafin (a) dhe do te siguroje informacionin mbi kimikatin, si dhe produktet e tij te transformimit, lidhur me kriteret e screening te përcaktuara ne nënparagrafët (b) deri (e):

a) Identiteti i kimikatit:

i) emrat, duke përfshirë emrin ose emrat e markës, te tregtimit dhe sinonimet, numrin e regjistrimit te shërbimit te abstrakteve kimike (SHAK), emrin e Unionit Ndërkombëtar te Pastërtisë dhe te Kimisë se Aplikuar;

ii) Struktura, duke përfshirë specifikimin e isomereve, kur është praktike, dhe struktura e kategorisë kimike.

b) Qëndrueshmëria:

i) Dëshmia se periudha e gjysmë shpërbërjes se kimikatit ne ujë është me e madhe se dy muaj, ose se periudha e gjysme shpërbërjes ne toke është me e madhe se gjashte muaj, ose se periudha e gjysme shpërbërjes ne sediment është me e madhe se gjashte muaj; ose

ii) Dëshmia se kimikati është mjaft i qëndrueshëm për te justifikuar konsiderimin e brenda sferës se kësaj Konvente.

c) Akumulimi biologjik:

i) Dëshmi qe faktori i bioperqendrimit ose faktori i bioakumulimit ne speciet ujore për

kimikatin është me i madh se 5 000 ose ne mungese te një te dhënë te tille, qe $\log K_{ow}$ është me i madh se 5;

ii) Dëshmi qe një kimikat paraqet arsye te tjera për kujdesje, si p.sh. akumulimi biologjik i larte ne specie te tjera, toksicitet te larte ose ekotoksicitet;

iii) Te dhëna monitorimi ne bio qe tregojnë se potenciali i bioakumulimit te kimikatit është i mjaftueshëm për te justifikuar konsiderimin e tij brenda sferës se kësaj Konvente;

j) Potenciali për transportim ne distanca te largëta ne mjedis:

i) Nivelet e matura te kimikatit ne vendndodhjet larg nga burimi i shkarkimit te tij qe janë

me interes potencial;

ii) Monitorimi i te dhënave qe tregon se transportimi ne distanca te largëta ne mjedis i kimikatit, me potencial për transferim tek një mjedis marres, mund te behet nëpërmjet ajrit, ujit ose specieve shtegtare;

iii) Vetitë e shkatërrimit te mjedisit dhe/ose rezultatet e modelit demonstrojnë se kimikati ka potencial për transportim ne distanca te largëta te mjedisit përmes ajrit, ujit ose specieve shtegtare, me potencial për transferim tek një mjedis marres ne vende larg nga burimi i shkarkimit te tij. Për kimikatin qe shtegton kryesisht përmes ajrit, periudha e gjysmeshperberjes se tij ne ajër është me e madhe se dy dite.

k) Efektet e kundërta:

i) Dëshmi e efekteve te kundërta tek shëndeti i njerëzve ose ne mjedis qe justifikon

konsiderimin e kimikatit brenda sferës se kësaj Konvente; ose

ii) Te dhëna te toksicitetit dhe te ekotoksicitetit qe tregojnë potencialin për dëmtime ndaj

shëndetit te njerëzve ose ndaj mjedisit.

1. Para propozuese do te japë një deklaratë te arsyeve për përkujdesje duke përfshirë, ku është e mundur, një krahasim te te dhënave te toksicitetit ose ekotoksicitetit me nivelet e diktuarat ose te parashikuara te një kimikati qe rezulton ose parashikohet nga transportimi ne distance te target ne mjedis dhe një deklaratë te shkurtër qe tregon nevojën për kontroll global.

2. Para propozues, deri sa është e mundur dhe duke marre parasysh kapacitetet e saj, do te siguroje informacione te tjera shtese për te mbështetur shqyrtimin e propozimit te referuar ne paragrafin 4 te nenit F. Ne zhvillimin e një propozimi te tille, një pale mund te shfrytëzojë ekspertizën teknike nga çdo burim.

SHTOJCA E

KERKESA PER INFORMACION PER PROFILIN E RREZIKUT

Qëllimi i shqyrtimit është te vlerësojë nëse kimikati ka mundësi, si rezultat i transportimit ne distance te target ne mjedis, te çojte ne efekte te kundërta te rëndësishme për shëndetin e njerëzve dhe/ose mjedisit, saqë te justifikojte veprimin global. Për ketë qëllim, një profil rreziku do te zhvillohet qe përpunon me tej dhe vlerëson informacionin e referuar ne shtojcën D dhe përfshin, sa te jete e mundur, tipet e mëposhtme te informacionit:

a) burimet, duke përfshirë përkatësisht:

i) të dhënat e prodhimit, duke përfshirë sasinë dhe vendndodhjen;

ii) përdorimet dhe

iii) shkarkimet, si shkarkimet, humbjet dhe përhapjet.

b) vlerësimin e rrezikut për pikën ose pikat e fundit të shqetësimit, duke përfshirë konsideratën e ndërveprimit toksikologjik që përfshin kimikate të shumëfishta.

c) shkatërrimin e mjedisit, duke përfshirë të dhënat dhe informacionin mbi vetitë kimike dhe fizike të një kimikati, si dhe qëndrueshmërinë e tij dhe se si janë të lidhur ata me transportimin dhe transferimin në mjedis brenda dhe ndërmjet ndarjeve mjedisore, degradimin dhe transformimin e tyre në kimikate të tjera. Përcaktimi i faktorit të biopërqendrimit ose bioakumulimit, bazuar në vlerat e matura, do të jetë në dispozicion, me përjashtim të rasteve kur të dhënat e monitorimit gjykohen se plotësojnë këtë nevojë.

d) të dhënat e monitorimit;

e) ekspozimin në zonat lokale dhe, në veçanti, si rezultat i transportimit në distanca të largëta mjedisore, duke përfshirë informacionin lidhur me biovlefshmerinë;

f) vlerësimet ose profilet ndërkombëtare të rreziqeve dhe etiketimi i klasifikimeve të informacionit dhe rreziqeve, kur janë të mundshme;

g) statusin e kimikateve sipas konventave ndërkombëtare.

SHTOJCA F

INFORMACION MBI KONSIDERATAT SOCIAL-EKONOMIKE

Duhet të ndërmerret një vlerësim lidhur me masat e mundshme të kontrollit për kimikatet sipas konsideratës për përfshirje në këtë Konventë, duke mbuluar të tere gamen e opsioneve, duke përfshirë administrimin dhe eliminimin. Për këtë qëllim, duhet të sigurohet informacioni përkatës lidhur me konsideratat social-ekonomike që shoqërohen me masat e mundshme të kontrollit për të bërë të mundur marrjen e një vendimi nga konferenca e palëve. Një informacion i tillë duhet të reflektojë vlerësimin e duhur për kapacitetet dhe kushtet e ndryshme ndërmjet palëve dhe duhet të përfshijë konsideratën e listës së mëposhtme treguese të artikujve:

a) Efikasiteti dhe efektshmeria e masave të mundshme të kontrollit në plotësimin e synimeve

për reduktimin e rreziqeve:

i) fizibiliteti teknik dhe

ii) kostot, duke përfshirë kostot e shëndetit dhe te mjedisit.

b) alternativat (produktet dhe proceset):

i) fizibiliteti teknik;

ii) kostot, duke përfshirë kostot e shëndetit dhe te mjedisit;

iii) efikasiteti;

iv) rreziku (risku)

v) vlefshmëria;

vi) mundësia për hyrje.

c) Ndikimet pozitive dhe/ose negative mbi shoqërinë e zbatimit te masave te mundshme te kontrollit:

i) shëndeti, duke përfshirë shëndetin e mjedisit dhe te punës;

ii) bujqësia, duke përfshirë kulturat ujore dhe pyjet;

iii) biodiversiteti;

iv) aspektet ekonomike;

v) lëvizja drejt zhvillimit te qëndrueshëm; dhe

vi) kostot sociale.

d) implikimet për mbeturinat dhe asgjësimin e tyre (ne veçanti, stoqet e vjetra te pesticideve dhe pastrimi i vendeve te infektuara):

i) Fizibiliteti teknik;

ii) Kostot.

e) Hyrja ne informacion dhe edukimi i publikut.

e) Statusi i kontrollit dhe kapaciteti i monitorimit.

f) çdo veprim kontrolli rajonal ose kombëtar i ndërmarrë, duke përfshirë informacionin mbi alternativat dhe informacione te tjera përkatëse për administrimin e riskut.

SHTOJCA II

REZOLUTAT E MIRATUARA NGA KOMITETI NE SESIONIN E PESTE TE SAJ PER SHQYRTIM NGA KONFERENCA TE AGJENTEVE DIPLOMATIKE ME AUTORITET TE PLOTE

A. Rezoluta mbi marrëveshjet financiare te përkohshme

Konferenca e agjenteve diplomatike me autoritet te plote,

duke vene re se neni K bis mbi marrëveshje financiare te përkohshme Fasilitetin e mjedisit Global mbi baze te përkohshme te shërbejë si entiteti kryesor i besuar për operacionet e mekanizmit financiar te përcaktuar ne nenin K te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm,

duke i kushtuar vëmendje dëshirës se fasilitetit te mjedisit global për t'u angazhuar me

objektivat e Konventës siç është shprehur ne mbledhjen e 16 te Këshillit te saj:

1. I kërkon Asamblesë se Fasilitetit te Mjedisit Global te marre ne konsiderate krijimin e një zone te re qendrore përmes amendamentit te instrumentit për krijimin e fasilitetit te Strukturuar te mjedisit global për te mbështetur zbatimin e Konventës;
2. I kërkon me tej Këshillit te Fasilitetit te Mjedisit Global te krijojë sa me shpejt te jete e mundur dhe te zbatojë një program veprimi për ndotësit organike te qëndrueshëm, duke marre parasysh vendimet e ardhshme te Komitetit te Negocimit Ndërqeveritar për një instrument detyrues ligjor ndërkombëtar për zbatimin e veprimit ndërkombëtar mbi disa ndotës organike te qëndrueshëm.
3. I kërkon me tej Fasilitetit te Mjedisit Global te raportoje ne konferencën e palëve ne sesionin e saj te pare mbi masat qe ai ka ndërmarrë për te siguruar transparencën e procesit te miratimit te projektit te Fasilitetit te Mjedisit Global dhe qe procedurat për marrjen e fondeve janë te thjeshta, fleksible dhe te menjëhershme.
4. U kërkon donatoreve te fondit te besimit te Fasilitetit te Mjedisit Global te kontribuojnë me burime financiare plotësuese te mjaftueshme përmes rifurnizimit te trete te fondit te besimit te Fasilitetit te Mjedisit Global për te bere te mundur qe Fasiliteti i Mjedisit Global te kryejë me efektivitet mandarin e tij persa i përket kësaj Konvente.
5. I kërkon Sekretariatit te përkohshëm te ftojë institucionet përkatëse te financimit te japin informacione mbi mënyrat ne te cilat ata mbështesin Konventën dhe te dorëzojnë një raport mbi bazën e një informacioni te tille te konferenca e palëve ne sesionin e saj te pare.
6. I kërkon konferencës se palëve ne sesionin e pare te saj te rishikojë vlefshmërinë e burimeve financiare qe u shtohen atyre te siguruar përmes Fasilitetit te Mjedisit Global dhe mënyrat dhe mjetet për mobilizimin dhe kanalizimin e këtyre burimeve ne mbështetje te objektivave te Konventës.

B. Rezoluta mbi çështjet që lidhen me Konventën Basel

Konferenca:

1. Përsëritet punën e marre përsipër nga organet e Konventës Basel mbi kontrollin e lëvizjeve ndërkufitare të mbeturinave të rrezikshme dhe asgjësimin e tyre mbi çështjet që lidhen me administrimin e mbeturinave ndotës organike të qëndrueshëm, duke përfshirë fillimin e punës për të përgatitur udhëzuesit teknike për administrimin ambientalisht të pastër të mbeturinave, ndotës organike të qëndrueshëm.
2. Inkurajon organet e Konventës së Baselit të vazhdojë ta ketë punë përparësi të saj.
3. Fton organet e Konventës së Baselit të bashkëpunojnë ngushtë për artikujt referuar në paragrafin 4 (d) të nenit D dhe në veçanti të përgatisë udhëzuesit teknike përkatës për administrimin ambientalisht të pastër të mbeturinave, ndotës organike të qëndrueshëm.
4. I kërkon Komitetit Ndërqeveritar të Negocimit dhe sekretariatit të përkohshëm të bashkëpunojnë me sekretariatit dhe organet e Konventës së Baselit mbi çështjet që lidhen me administrimin e mbeturinave, ndotës organike të qëndrueshëm;
5. Fton sekretariatit të Konventës së Baselit të raportojë të Komiteti mbi çështje që lidhen me administrimin e mbeturinave, ndotës organike të qëndrueshëm, duke përfshirë përgatitjen e udhëzuesve për administrimin ambientalisht të pastër të mbeturinave, ndotës organike të qëndrueshëm.

C. Tekst që duhet futur në draftrezolute mbi marrëveshjet e përkohshme

4. bis. Vendosi që Komiteti do të zhvillojë një udhëzues provizor mbi vlerësimin shkarkimeve aktuale dhe të parashikuara në shtojcën C, duke përfshirë kryerjen dhe mbajtjen e inventarëve të burimeve, për të lehtësuar punën e përkohshme sipas paragrafit 3 (a) (i) të nenit D, për t'u marre në konsideratë nga konferenca e palëve pas hyrjes në fuqi të Konventës.
4. ter. Vendosi gjithashtu që Komiteti do të zhvillojë një udhëzues të përkohshëm mbi praktikën mjedisore me të mira lidhur me kushtet e paragrafit 3 të nenit D, për t'u marre në konsideratë nga konferenca e palëve pas hyrjes në fuqi të Konventës.

SHTOJCA III

REZOLUTAT E MIRATUARA NGA KOMITETI NE SESIONIN E KATERT TE TIJ PER SHQYRTIM NGA KONFERENCA E AGJENTEVE DIPLOMATIKE ME AUTORITET TE

PLOTE

Rezolute lidhur me sekretariatit

Konferenca, e mbledhur ne Stokholm, me 22 dhe 23 maj 2001,

1. Përshëndet me vlerësim ofertat bujare për te pritur sekretariatit e Konventës se Stokholmit te marra nga Gjermania dhe nga Zvicra dhe fton vendet e sipërpërmendura te japin informacionin e plote dhe te detajuar mbi propozimet e tyre.
2. Vëren se paragrafi 3 i nenit P te Konventës për Drejtorin Ekzekutiv te Programit te Kombeve te Bashkuara për Mjedisin për te kryer funksionet e sekretariatit te specifikuar ne Konvente.
3. I bën thirrje drejtorit ekzekutiv te programit te Kombeve te Bashkuara për mjedisin te marre ne konsiderate ofertat e marra nga Gjermania dhe Zvicra, si dhe ofertat e tjera dhe te beje një analize te atyre ofertave lidhur me vendndodhjen fizike te sekretariatit për t'u shqyrtuar dhe vendosur nga konferenca e palëve ne mbledhjen e saj te pare. Përgatitja e një analize te ti do te kryhet ne konsultim me Komitetin Ndërqeveritar te Negocimit.

SHTOJCA IV

REZOLUTAT PER SHQYRTIM NGA KONFERENCA E AGJENTEVE DIPLOMATIKE ME AUTORITET TE PLOTE TE SHTRUAR PER DISKUTIM NE SESIONIN E PESTE TE KOMITETIT SE KOMITETI NUK KIShte KOHE TE MJAFTUESHME PER T'I SHQYRTUAR

A. Rezoluta mbi marrëveshjet e përkohshme

Konferenca,

pasi ka adoptuar tekstin e Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organik te qëndrueshëm (këtej e tutje i referohemi si "Konventa"),

duke marre parasysh se marrëveshjet e përkohshme kërkohen me qellim qe te zbatohet menjëherë veprimi ndërkombëtar për te mbrojtur shëndetin e njerëzve dhe mjedisin nga ndotës organike te qëndrueshëm qe pret hyrjen ne fuqi te Konventës dhe për t'u përgatitur për funksionimin efektiv te saj sapo te hyje ne fuqi,

duke kujtuar vendimet 18/32 te 25 majit 1995, 19/13 C i shkurtit 1997 dhe 20/24 i shkurtit 1999 te Këshillit Drejtues te Programit te Kombeve te Bashkuara për Mjedisin mbi ndotësit organik te qëndrueshëm,

1. U bën thirrje shteteve dhe organizatave rajonale te integrimit ekonomik te caktuara për ketë, te konsiderojnë nënshkrimin, ratifikimin, pranimin, aprovimin dhe hyrjen ne Konvente sa me shpejt qe te jete e mundur;

2. Fton Drejtorin Ekzekutiv te Programit te Kombeve te Bashkuara për Mjedisin te mbledhë sesione te mëtejshme te Komitetit Ndërqeveritar te Negocimit (prej këtej "Komiteti") gjate periudhës ndërmjet datës ne te cilën hapet Konventa për firme dhe datës se hapjes se mbledhjes se pare te konferencës se palëve, si te nevojshme për te mbikëqyrur zbatimin, gjate periudhës se ndërmjetme, te veprimit ndërkombëtar për te mbrojtur shëndetin e njerëzve dhe te mjedisit nga ndotësit organike te qëndrueshëm brenda sferës se Konventës dhe për t'u përgatitur dhe për t'i shërbyer konferencës se palëve deri ne fund te vitit fiskal kur te zhvillohet mbledhja e pare e konferencës se palëve;

3. Fton Komitetin për te krijuar organin ndihmës te përkohshëm (për te kryer, gjate periudhës se ndërmjetme, funksionet e ngarkuara) (për te përgatitur për një fillim te shpejte te organit ndihmës qe duhet krijuar sipas nenit O paragrafit (5 bis) te Konventës;

4. Vendos qe (për te mundësuar fillimin e shpejte për organin ndihmës referuar ne paragrafin 4 me sipër) Komiteti do te vendose, ndërmjet datës ne te cilën hapet Konventa për firme dhe datës se hyrjes ne fuqi, (mbi përbërjen e përkohshme, rregullat e procedurës dhe udhëzuesit operacionale) (mbi listën e përkohshme te çdo kimikati tjetër sipas Konventës ne përputhje me kushtet e neneve (F) dhe (O) dhe (R) shtojcat D, E, dhe F te Konventës, për te mundësuar atë te zhvilloje paragrafin 3, 4, dhe 5, grupi i projektimit te ligjeve kërkon udhëzimet politike mbi çfarë procedure te përkohshme, ne qofte se ka ndonjë, është përfytyruar. Delegacionet do te duhet te japin konsideratat për detajet e mekanizmave qe mund te përdoren lidhur me funksionimin e procedurës se përkohshme. Çështjet mund te përfshijnë:

-procedurat për funksionimin e organit te ndërmjetëm;

-listën e mundshme te përkohshme te kimikateve shtese;

-organin përkatës për te administruar çdo proces listimi te përkohshëm;

5. U bën thirrje shteteve dhe organizatave rajonale te integrimit ekonomik te dorëzojnë

propozimet për listën e kimikateve (ne përputhje me kushtet e nenit F paragrafi 1 i Konventës; dhe për organin ndihmës te përkohshëm te filloje procesin e screening dhe t'i përgatisë ata për shqyrtim nga organi ndihmës kur te krijohet;

5 bis. Fton Komitetin te fokusojë përpjekjet e tij gjate periudhës se ndërmjetme mbi aktivitetet qe do te jene te nevojshme për zbatimin efektiv te Konventës pas hyrjes ne fuqi (p.sh. hapa për te bere te mundur fillimin e shpejte te rrjeteve te asistencës për kapacitetin, zhvillimin e modaliteteve dhe procedurave qe lidhen me mospërputhjen dhe zhvillimin e rregullave dhe procedurave për adoptim nga konferenca e palëve);

6. U bën thirrje shteteve dhe organizatave rajonale te integrimit ekonomik te marrin pjese

dhe te zbatoje plotësisht kushtet e Konventës gjate periudhës se ndërmjetme mbi baza vullnetare;

7. I kërkon Drejtorit Ekzekutiv te Programit te Kombeve te Bashkuara për Mjedisin t'i siguroje sekretariatit, gjate periudhës se ndërmjetme, shërbimet për funksionimin e aktiviteteteve te ndërmjetme;

8. U bën thirrje shteteve dhe organizatave rajonale te integrimit ekonomik te japin kontribute vullnetare tek fondi i besimit te krijuar nga Programi i Kombeve te Bashkuara për Mjedisin për te mbështetur aktivitetet e ndërmjetme dhe funksionimin e konferencës se palëve deri ne fund te vitit fiskal ne te cilin behet takimi i pare i konferencës se palëve dhe për te siguruar pjesëmarrje te plote dhe efektive te vendeve ne zhvillim dhe vendeve me ekonomi ne tranzicion ne punën e mëtejshme te Komitetit;

9. U bën thirrje shteteve dhe organizatave rajonale te integrimit ekonomik me programe me te përparuara për rregullimin e kimikateve, t'u japë asistencë financiare dhe teknike, duke përfshirë trajnimin, shteteve dhe organizatave te tjera rajonale te integrimit ekonomik ne zhvillimin e infrastrukturës dhe kapacitetit te tyre për te reduktuar, me qellim eliminimin, ku është e mundur, përdorimet dhe shkarkimet e ndotësve organike te qëndrueshëm, siç është specifikuar ne Konventë, gjate gjithë ciklit te jetës, veçanërisht duke pare nevojën urgjente qe te tilla shtete dhe organizata rajonale te integrimit ekonomik kane për te marre pjese ne funksionimin efektiv te Konventës, sapo ajo te hyje ne fuqi.³

B. Rezolute mbi rrjetin e asistencës për kapacitetin

Te bindur qe funksionet teknike te rrjetit te asistencës për kapacitetin do te kryheshin me me efikasitet dhe efektivitet nga UNEP-i si sekretariat i parashikuar ne paragrafin 3 te nenit P te Konventës dhe se funksionet financiare te saj do te kryheshin me me efikasitet dhe efektivitet nga Fasiliteti i mjedisit Global.

duke dëshiruar qe UNEP-i si sekretariat i parashikuar ne paragrafin 3 te nenit P te Konventës dhe Fasiliteti i Mjedisit Global do te kryejnë, duke vepruar ne bashkëpunim, funksionet e rrjetit te asistencës për kapacitetin,

I bën thirrje kryetarit te Komitetit Ndërqeveritar te Negocimit t'u kërkoje, pa vonese, organeve drejtuese te programit te Kombeve te Bashkuara për Mjedisin dhe Fasilitetit te Mjedisit Global te shqyrtojnë dhe te vendosin nëse ata do te marrin funksionet e rrjetit te asistencës për Kapacitetin deri ne mbledhjen e pare te konferencës se palëve, me qellim qe ata te emërohen ne atë mbledhje për te kryer këto funksione mbi baza te vazhdueshme:

- efekti ligjor i paramenduar, ne qofte se ka, i çdo liste te tille te përkohshme, dhe

- marrëdhëniet ndërmjet çdo liste te përkohshme dhe veprimit pasues nga konferenca e

Palëve, lidhur me amendamentin e shtojcave te Konventës.

Grupi i projektimit ligjor do te tete nevojë ta rishikoje këtë paragraf kur te jete përfunduar.

I kërkon kryetarit te Komitetit te raportojë mbi këtë çështje ne konferencën e agjenteve

diplomatike me autoritet te plote qe do te mbahet ne Stokholm nga 22 deri ne 23 maj 2001.

C. Rezolute mbi detyrimet dhe dëmshpërblimet lidhur me përdorimin dhe futjen e qëllimshme ne mjedis te ndotësve organike te qëndrueshëm

Konferenca,

e ndërgjegjshme për rrezikun qe paraqesin ndotësit organike te qëndrueshëm ndaj shëndetit

te njeriut dhe mjedisit,

duke pranuar se ndotësit organike te qëndrueshëm transportohen përmes kufijve

ndërkombëtare dhe depozitohen larg nga vendi i shkarkimit përmes ajrit, ujit dhe specieve shtegtare,

duke ditur se është koha e përshtatshme për diskutime te mëtejshme mbi nevojën për përpunimin e rregullave ndërkombëtare ne fushën e detyrimeve dhe dëmshpërblimeve qe rezultojnë nga përdorimi i produktit dhe shkarkimi i paramenduar ne mjedis i ndotësve organike te qëndrueshëm,

duke përshëndetur gatishmërinë e Austrisë për te pritur një workshop mbi detyrimet dhe

dëmshpërblimet,

1. Fton Qeveritë dhe organizmat ndërkombëtare përkatës t'i japin informacione sekretariatit mbi masat dhe marrëveshjet kombëtare, rajonale dhe ndërkombëtare mbi detyrimet dhe dëmshpërblimet, veçanërisht mbi ndotësit organike te qëndrueshëm;

2. I kërkon sekretariatit ne bashkëpunim me një ose me shume shtete, te organizoje një workshop mbi detyrimet dhe dëmshpërblimet, ne kontekstin e Konventës mbi ndotësit organike te qëndrueshëm dhe çështjet qe lidhen me ta, jo me vone se 2002;

3. Vendos te shqyrtoje ne konferencën e pare te palëve raportin e workshopit me qellim qe te vendoset çfarë veprime te mëtejshme duhen ndërmarrë.

C. Nderime Qeverise se Mbretërisë se Suedisë

Konferenca,

e mbledhur ne Stokholm, me 22 dhe 23 maj 2001 me ftesën bujare te Qeverise se Mbretërisë se Suedisë,

e bindur se përpjekjet e bëra nga Qeveria e Mbretërisë se Suedisë dhe nga autoritetet e qytetit te Stokholmit ne sigurimin e fasiliteve, kushteve dhe resurseve kontribuon ndjeshëm ne kryerjen e qete te punimeve,

me vlerësim te thelle për kortezine dhe mikpritjen e treguar nga Qeveria e Mbretërisë se Suedisë dhe e autoriteteve te qytetit te Stokholmit për anëtarët e delegacioneve, vëzhguesve dhe sekretariatit te Programit te Kombeve te Bashkuara për Mjedisin qe ndjekin konferencën, i shpreh mirënjohjen e saj te singerte Qeverise se Mbretërisë te Suedisë, autoriteteve te qytetit te Stokholmit dhe, përmes tyre,

popullit te Suedisë, për mikpritjen me gjithë zemër qe ata i bene konferencës dhe punimeve te saj dhe për kontributin për zhvillimin me sukses te konferencës.

SHTOJCA V

PIKEPAMJET E SHPREHURA NGA ORGANIZATAT JOQEVERITARE

1. Përfaqësuesit e organizatave joqeveritare te njerëzve te varfër, te shëndetit te gruas dhe te mjedisit vërejtën se POP-s përbente kërcenim te madh për shëndetin, veçanërisht për njerëzit e varfër, fëmijët dhe gratë shtatzëna. Ata shkaktojnë deformime tek fetusit dhe kancer si tek te rriturit dhe tek fëmijët. Një përfaqësues theksoi se gratë duhet te marrin pjese plotësisht ne proceset përkatëse vendimmarrëse ne çdo nivel. Theks i veçante u vu mbi rrezikun e dyoksideve dhe përfaqësuesit bene thirrje për eliminimin e tyre. Një përfaqësues i njerëzve te varfër tha se eksperienca e komuniteteve te varfra me POPs-in duhet te shërbejë si një paralajmërim i hershem për njerëzimin, i hershem për shumicën e anëtarëve te komunitetit ndërkombëtar, por fatkeqësisht, shume vone për shume njerëz te varfër. Disa përfaqësues vunë ne dukje rendësin e krijimit te një konvente qe mund te zgjerohet për te mbuluar substancat e reja dhe theksoi nevojën për burime financiare te mjaftueshme ne dispozicion te vendeve ne zhvillim dhe vendeve me ekonomi ne tranzicion për t'iu dhënë mundësi atyre te zbatojnë kushtet e konventës se ardhshme.

2. Përfaqësues te organizatave joqeveritare te shëndetit tërhoqën vëmendjen se malaria përbente kërcenim te madh për shëndetin ne një numër te madh vendesh ne zhvillim, veçanërisht ne Afrike: duke pasur kontroll te vazhdueshëm te malaries bazuar ne DDT, ne 1996 Afrika llogarit aktualisht 90% te rasteve me malarie ne bote. Përkatësisht, ndërsa DDT duhet ndaluar ne bujqësi, përdorimi i saj për kontrollin e malaries duhet te vazhdoje te lejohet, sepse ajo shpëtoi miliona jete njerëzish.

3. Përfaqësuesi i një organizate te industrisë raportoi për bashkëpunimin ndërmjet organizatës se tij dhe FAO ne Afrike ne shkatërrimin e grumbujve te vjetër te pesticideve dhe mbi aktivitetet përkatëse ne Amerikën Latine, Azi dhe ne Lindjen e Mesme. Përfaqësuesi i një organizate tjetër te industrisë theksoi nevojën qe konventa e ardhshme te jete realiste.

SHTOJCA VI

LISTA E KERKESAVE PER PERJASHTIM SHKENCOR NE ANEKSET A DHE B DHE QELLIMET E PRANUESHME NE SHTOJCEN B TE MARRE PARA MBYLLJES SE SESIONIT TE PESTE TE KOMITETIT

Vendi Përjashtimi i veçante ose qëllimi i pranueshëm

Algjeria Përdorimi i kloradines si element shtese ne lendet ngjitëse te kompesatave

Përdorimi i kloradines si termiticid

Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit sipas pjesës II te shtojcës

Përdorimi i heptaklorit si termiticid

Përdorimi i PCBs ne pajisjet elektrike

Angola Përdorimi i PCBs tek transformatorët dhe materialet e tjera qe përmbajne

PCB-s akoma ne shërbim

Australia Përdorimi i mirex si termiticid

Bangladesh Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit

Botsvana Përdorimi i kloradines ne rruge

Brazili Përdorimi i heptaklorit ne trajtimin e drurit

Kina Përdorimi i kloradines si termiticid

Përdorimi i kloradines si termiticid ne ndërtesa dhe diga

Prodhimi i hexaklorobenzene si ndërmjetës

Përdorimi i hexaklorobenzene si ndërmjetës prodhim i mirex si termiticid

Prodhimi i DDT si ndërmjetës

Përdorimi i DDT si ndërmjetës

Prodhimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me pjesën II te

shtojcës B te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm.

Komoros Përdorimi i aldrines si eltoparasticid dhe inseticid

Përdorimi i kloradines si ektoparasticid dhe inseticid

Përdorimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me pjesën II te

shtojcës B te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm

Kosta Rika Përdorimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me pjesën II te

shtojcës B te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm

Kroacia Përdorimi i PCBs se identifikueshme ne pajisjet qe përmbajnë PCBs ne

vëllime me te mëdha se 5 dm³ dhe qe kane një përqendrim prej 0.05 % PCBs ose me shume, sa me shpejt te jete e mundur, dhe jo me vone se 31 dhjetor 2015.

Ekuadori Përdorimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me pjesën II te

shtojcës B te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm

Etiopia Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit për shëndetin publik ne pajtim me udhëzimet e Organizatës Botërore te Shëndetësisë

India Përdorimi i DDT për përdorim ne kontrollin e vektorit dhe si ndërmjetës ne

prodhimin e dikofolit

Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit dhe ne prodhimin e dikofolit (te

përfshirë ne dikofol si infektues (me përqendrim maksimal 0.1 %)

Përdorimi i PCBs ne artikujt ne përdorim ne përputhje me pjesën II ti

shtojcës A te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm.

Përdorimi i dieldrines ne operacionet bujqësore (2 vjet duhen për te shteruar

stoqet e mbetjeve)

Xhamajka Përdorimi i PCBs ne transformatorët qe përmbajnë vaj PCB

Japonia Përdorimi i heptaklorit si termiticid ne strukturat e shtëpive

Kenia Përdorimi i DDT ne shëndetin publik për kontrollin e vektorit sipas

udhëzimeve te Organizatës Botërore te Shëndetësisë

Lesoto Përdorimi i PCBs tek transformatorët

Maqedonia

(Republike ish-

Jugosllave) Përdorimi i PCBs se identifikueshme ne pajisjet qe përmbajnë PCB-s ne

vëllime me te mëdha se 5 dm³ dhe qe kane një përqendrim prej 0.05% PCBs ose me shume, sa me shpejt te jete e mundur, dhe jo me vone se 31 dhjetor 2015.

Madagaskari Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit sipas pjesës II të shtojcës A dhe B (data e skadimit të afatit/rishikimit 10 vjet)

Përdorimi i hexaklorobenzene

Përdorimi i PCBs në pajisjet elektrike

Malavia Përdorimi i DDT për kontrollin e malaries

Përdorimi i PCBs në transformatorët e vjetër që përmbajnë vaj PCB

Mauritania Përdorimi i DDT për vektorin e sëmundjeve në përputhje me pjesën II të shtojcës B të Konventës së Stokholmit mbi ndotësit organikë të qëndrueshëm.

Maroku Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit

Përdorimi i kloradines si termiticid

Përdorimi i PCBs në pajisjet elektrike

Mozambiku Përdorimi i DDT në shëndetin publik për kontrollin e malaries

Përdorimi i PCBs në transformatorët

Nigeria Përdorimi i PCBs në transformatorët që përmbajnë PCB

Përdorimi i heptaklorit si tretës në pesticide

Panama Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit për mbrojtjen e shëndetit të njerëzve

Guinea e Re Papua Përdorimi i heptaklorit si termiticid nëntokësor

Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit në përputhje me pjesën II të

shtojcës B të Konventës së Stokholmit mbi ndotësit organikë të qëndrueshëm

Polonia Përdorimi i PCBs në pajisjet elektrike

Përdorimi i hexaklorobenzene në komponimet e ndërmjetme në vende me sistem të mbyllur

Republika e Koresë Përdorimi i kloradines si element shtesë në lëndet ngjitëse të kompesatave
Përdorimi i DDT si një infektues minimis në dikofol (maksimumi i përqendrimit 0.1 %)

Përdorimi i heptaklorit në artikujt në përdorim të përgjithshëm

Përdorimi i hexaklorobenzene si infektues mimis në klorothalonil (maksimumi i përqendrimit 0.05 %)

Përdorimi i PCBs ne artikujt ne përdorim ne përputhje me pjesën II te shtojcës se tanishme

Federata Ruse Përdorimi i PCBs ne tretesit dielektrike për pajisjet elektrike industriale Prodhimi i heptaklorit për përdorim ne kutitë e kabllave nëntokësore dhe si tretës ne pesticide

Përdorimi i heptaklorit për përdorim ne kutitë e kabllave nëntokësore dhe si tretës ne pesticide

Përdorimi i hexaklorobenzene si komponent ndërmjetës dhe si tretës ne pesticide

Prodhimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me pjesën II te shtojcës B te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organik te qëndrueshëm

Përdorimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me pjesën II te shtojcës B te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm

Arabia Saudite Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit për qëllimet e shëndetit publik

Sllovenia Përdorimi i PCBs se indentifikueshme ne pajisjet qe përmbajnë PCB-s ne vëllime me te mëdha se 5 dm³ dhe qe kane një përqendrim prej 0. 05 % PCBs ose me shume, sa me shpejt te jete e mundur, dhe jo me vonë se 31 dhjetor 201 5.

Afrika e Jugut Përdorimi i PCBs ne transformatorët qe përmbajnë PCB-s

Përdorimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me pjesën II te shtojcës B te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm

Sudani Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit ne shëndetin publik ne përputhje me udhëzimet e OBSH-se

Përdorimi i PCBs tek transformatorët

Swaziland Përdorimi i DDT ne sektorin e shëndetit publik për kontrollin e malaries

Uganda Përdorimi i DDT për kontrollin e vektorit te sëmundjeve/shëndetin publik ne përputhje me udhëzimet e OBSH

Përdorimi i vazhduar i artikujve qe përmbajnë PCBs ne përputhje me shtojcat A dhe B

Republika e

i Bashkuar e

Tanzanisë Përdorimi i DDT për mbrojtjen e shëndetit te njerëzve (heqja e Republikës se Tanzanisë nga lista për përdorimin e hexyklarobenzene ne shtojcën A).

Shtetet e Bashkuara te Amerikës Përdorimi i heptaklorit ne kutitë nëntokësore te kabllave

Jemeni Përdorimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me udhëzimet e OBSH

Zambia Përdorimi i kloradines ne rruge

Përdorimi i DDT për vektorin e sëmundjeve ne përputhje me pjesën II te shtojcës B te Konventës se Stokholmit mbi ndotësit organike te qëndrueshëm.

SHTOJCA VII

DOKUMENTET PERPARA KOMITETIT NE SESIONIN E TIJ TE PESTE

SIMBOLI TITULLI

UNEP/POPS/INC:5/1 Agjenda e përkohshme

UNEP/POPS/INC: 5/2 Projekt neni B "Objektivi"

UNEP/POPS/INC: 5/3 Referimi ne konventën e ardhshme mbi ndotësit organike te qëndrueshëm tek Konventa e Baselit mbi kontrollin e lëvizjeve ndërkufitare te mbeturinave te rrezikshme dhe asgjësimi i tyre.

UNEP/POPS/INC: 5/4 Mbledhja ndersesionale mbi burimet dhe mekanizmat financiare e mbajtur ne Vevey, Zvicër nga 19-21 qershor 2000: Raport nga kryetari

UNEP/POPS/INC: 5/5 Instrument detyrues ligjor ndërkombëtar për zbatimin e veprimit ndërkombëtar mbi ndotësit organike te qëndrueshëm: Projekttekst nga kryetari

UNEP/POPS/INC 5/5 Add 1 Instrument detyrues ligjor ndërkombëtar për zbatimin e veprimit ndërkombëtar mbi ndotësit organike te qëndrueshëm: Projekt tekst nga kryetari

UNEP/POPS/INC 5/6 Propozim për projektrezolutat paraprake për adoptim te mundshëm nga konferenca e agjenteve diplomatike me autoritet te plote

UNEP/POPS/INC5/INF/1 Ndërqeveritar te negocimit

Njoftim i skenarit për sesionin e peste te komitetit

UNEP/POPS/INC5/INF/2 Kostoja e rrjetit te asistencës për kapacitetin e përshkruar ne

nenin J bis te tekstit te projektkonventes

UNEP/POPS/INCS/INF/3 Puna përkatëse mbi ndotësit organike te qëndrueshëm sipas Konventës Bazelit mbi kontrollin e lëvizjeve ndërkufitare te mbeturinave te rrezikshme dhe asgjësimi i tyre

UNEP/POPS/INCS/INF/4 Puna përkatëse mbi ndotësit organike te qëndrueshëm sipas

Organizatës Botërore te Ushqimit te Kombeve te Bashkuara

UNEP/POPS/INC/5 Lista origjinale e veprimeve mbi reduktimin dhe/ose eliminimin e

shkarkimeve te ndotësve organike te qëndrueshëm

UNEP/POPS/INCS/INF/6 Puna përkatëse mbi ndotësit organike te qëndrueshëm sipas

Fasilitetit te Mjedisit Global

UNEP/POPS/INCS/INF/7 Grafiku dhe nevojat financiare për përfundimin e negociemeve për një instrument detyrues ligjor ndërkombëtar për zbatimin e veprimit ndërkombëtar mbi disa ndotës organike te qëndrueshëm

UNEP/POPS/INCS/NF/8 Sesioni i trete i Forumit Ndërqeveritar mbi Sigurimin Kimik:

Raporti përfundimtar

UNEP/POPS/INCS/INF/9 Puna përkatëse mbi ndotësit organike te qëndrueshëm sipas

Organizatës Botërore te Shëndetësisë

UNEP/POPS/INCS/INF/10 Dokumentet përpara Komitetit Ndërqeveritar te Negocimit për një instrument detyrues ligjor ndërkombëtar për zbatimin e veprimit ndërkombëtar mbi disa noq ne sesionin e tij te peste

UNEP/POPS/INC5/INF/11/Rev.1 Lista e përkohshme e pjesëmarrësve

UNEP/POPS/INC5/INF/12/Rev.1 Lista e kërkesave për përjashtime te veçanta te vendeve

ne shtojcat A dhe B gjate sesionit te peste te komitetit

UNEP/POPS/INC.4/5/Corr.1 Raport për Komitetin Ndërqeveritar te Negocimit për një

instrument detyrues ligjor ndërkombëtar mbi disa noq ne sesionin e tij te peste: ndreqje gabimesh